პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი ორგან центрального и тбилисского комитетов кп (б) грузии и советов депутатов трудящихся грузинской ССР

პარასკევი, 27 ოქტომბერი, 1944 წ. № 217 (7170). ფასი 20 კაპ.

ბრძანება
უმაღლესი მთავარსარდლისა
საბჭოთა კავშირის მარშალ მალინოვსკის

უკრაინის მე-2 ფრონტის ჯარებმა დღეს, 25 ოქტომბერს, იერიშით დაიკავეს ქალაქები სატუ-მარე და კარეი—მოწინააღმდეგის თავდაცვის დიდმნიშვნელოვანი დასაყრდენი პუნქტები ჩრდილოეთ ტრანსილვანიაში. ამით ჩვენმა ჯარებმა დაამთავრეს ტრანსილვანიის განთავისუფლება მოწინააღმდეგისაგან.

ქალაქების სატუ-მარეს და კარეის დაკავებისა და ტრანსილვანიის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში თავი გამოიჩინეს გენერალ-ლეიტენანტ შმაჩენკოს, გენერალ-პოლკოვნიკ ტროფიმენკოს, გენერალ-მაიორ მერკულოვის, გენერალ-ლეიტენანტ პეტრუშევსკის, გენერალ-ლეიტენანტ გორიაჩევის, გენერალ-მაიორ ტიმოშკოვის, გენერალ-მაიორ უმანსკის, გენერალ-მაიორ კოზირის, პოლკოვნიკ ბელოდედის, პოლკოვნიკ გოჩკოვის, გენერალ-მაიორ კინდიუხინის, გენერალ-მაიორ კონევის, გენერალ-მაიორ კარლოვის, პოლკოვნიკ ხოხლოვის, პოლკოვნიკ კოხტრიკინის, პოლკოვნიკ აბრამოვის, პოლკოვნიკ კორნაჩევის, პოლკოვნიკ ვინოგრადოვის, პოლკოვნიკ საენინის ჯარებმა; არტილერიის გენერალ-პოლკოვნიკ ფომინის, არტილერიის გენერალ-მაიორ კარაცკის, არტილერიის გენერალ-მაიორ ლებედევის, არტილერიის გენერალ-მაიორ პოპოვიჩის არტილერისტებმა; სატანკო ჯარების გენერალ-მაიორ ბარაბოშოვის, პოლკოვნიკ სტიზიკის ტანკისტებმა; ავიაციის გენერალ-პოლკოვნიკ გორიუნოვის, ავიაციის გენერალ-ლეიტენანტ სტეპიჩევის, ავიაციის გენერალ-მაიორ კამანინის, პოლკოვნიკ საპრიკინის, პოლკოვნიკ კლოკოვის, პოლკოვნიკ სემენენკოს, პოდპოლკოვნიკ იშჩენკოს, პოდპოლკოვნიკ კორიაკოვის, პოდპოლკოვნიკ ბერმანის, მაიორ კირეევის, მაიორ ლვოვსკის მფრინავებმა; საინჟინრო ჯარების გენერალ-ლეიტენანტ ცირლინის, საინჟინრო ჯარების გენერალ-მაიორ პეტროვის, პოლკოვნიკ კონიმაშის, პოლკოვნიკ ბუდარინის, პოლკოვნიკ ჰავლენკოს მესანგრეებმა; კავშირგაბმულობის ჯარების გენერალ-ლეიტენანტ ლეონოვის, პოლკოვნიკ გორელკინის, პოლკოვნიკ აგაფონოვის, პოლკოვნიკ კარპოვის მეკავშირეებმა.

მოპოვებული გამარჯვების აღსანიშნავად შენაერთები და ნაწილები, რომლებმაც უველაზე მეტად გამოიჩინეს თავი ქალაქების სატუ-მარეს, კარეის დაკავებისა და ტრანსილვანიის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში, წარდგენილ იქნან „ტრანსილვანიის“ სახელწოდების მისანიჭებლად და ორდენებით დასაჯილდოებლად.

დღეს, 25 ოქტომბერს, 21 საათზე ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი სამშობლოს სახელით ორას ოცდაოთხი ქვემეხის ოცი საარტილერიო ზალპით სალუტს აძლევს უკრაინის მე-2 ფრონტის მამაც ჯარებს, რომლებმაც დაიკავეს ქალაქები სატუ-მარე, კარეი და გაათავისუფლეს ტრანსილვანია.

ჩინებული საბრძოლო მოქმედებისათვის მადლობას ვუცხადებ თქვენს ხელმძღვანელობაში მყოფ ჯარებს, რომლებიც მონაწილეობდნენ ტრანსილვანიის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში.

სამარადისო დიდება გმირებს, რომლებიც დაეცნენ ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლებში!

სიკვდილი გერმანელ დამპყრობლებს!

უმაღლესი მთავარსარდალი
საბჭოთა კავშირის მარშალი ი. სტალინი

1944 წლის 25 ოქტომბერი.

ბრძანება
უმაღლესი მთავარსარდლისა
გენერალ-პოლკოვნიკ პეტროვს

უკრაინის მე-4 ფრონტის ჯარებმა დღეს, 26 ოქტომბერს, ჩეხოსლოვაკის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე დაიკავეს იმიერკარპატების უკრაინის სამრეწველო ცენტრი ქალაქი მუკაჩევო — კომუნიკაციათა დიდმნიშვნელოვანი კვანძი და მოწინააღმდეგის თავდაცვის დასაყრდენი პუნქტი კარპატების სამხრეთ შტოებთან.

ქალაქ მუკაჩევოს დაკავებისათვის ბრძოლებში თავი გამოიჩინეს გენერალ-ლეიტენანტ შურავლიოვის, გენერალ-მაიორ გასტილოვიჩის, გენერალ-მაიორ დუდარევის, გენერალ-მაიორ მელნიკოვის, პოლკოვნიკ ტიტენკოს, პოლკოვნიკ ჩორნის, პოლკოვნიკ აკულოვის, პოდპოლკოვნიკ პოდოპრიგორას, პოდპოლკოვნიკ ფედოროვის, მაიორ ანკუდინოვის, კაპიტან ჩეპურკოს ჯარებმა; არტილერიის გენერალ-ლეიტენანტ კარიოფილის, პოლკოვნიკ იაკოვლევის, პოლკოვნიკ ბოგატირევის, პოლკოვნიკ შარაპოვის, პოლკოვნიკ პარნოვსკის, პოდპოლკოვნიკ ნიუხალოვის, პოდპოლკოვნიკ ტერეხინის, მაიორ კოდიაკოვის, მაიორ შუიკოს არტილერისტებმა; სატანკო ჯარების გენერალ-მაიორ სოლოვიოვის, პოლკოვნიკ სეროვის ტანკისტებმა; ავიაციის გენერალ-ლეიტენანტ შდანოვის მფრინავებმა; საინჟინრო ჯარების გენერალ-მაიორ კოლესნიკოვის, პოლკოვნიკ ბარაშის, პოლკოვნიკ სტოლნოგას, პოლკოვნიკ ბუხარევის მესანგრეებმა; კავშირგაბმულობის ჯარების გენერალ-ლეიტენანტ მატვეევის, მაიორ კოროტკოვის მეკავშირეებმა.

მოპოვებული გამარჯვების აღსანიშნავად შენაერთები და ნაწილები, რომლებმაც უველაზე მეტად გამოიჩინეს თავი ქალაქ მუკაჩევოს დაკავებისათვის ბრძოლებში, წარდგენილ იქნან „მუკაჩევოს“ სახელწოდების მისანიჭებლად და ორდენებით დასაჯილდოებლად.

დღეს, 26 ოქტომბერს, 21 საათზე ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი სამშობლოს სახელით ას ოცდაოთხი ქვემეხის თორმეტი საარტილერიო ზალპით სალუტს აძლევს უკრაინის მე-4 ფრონტის მამაც ჯარებს, რომლებმაც დაიკავეს ქალაქი მუკაჩევო.

ჩინებული საბრძოლო მოქმედებისათვის მადლობას ვუცხადებ თქვენს ხელმძღვანელობაში მყოფ ჯარებს, რომლებიც მონაწილეობდნენ ქალაქ მუკაჩევოს განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში.

სამარადისო დიდება გმირებს, რომლებიც დაეცნენ ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლებში!

სიკვდილი გერმანელ დამპყრობლებს!

უმაღლესი მთავარსარდალი
საბჭოთა კავშირის მარშალი ი. სტალინი

1944 წლის 26 ოქტომბერი.

ჩაის მწვანე ფოთლის დამზადების წლიური გეგმა შესრულებულია

საქართველოს სს რესპუბლიკის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა 1944 წლის 25 ოქტომბრისათვის შეასრულეს ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფისა და დამზადების მთავრობის მიერ დაწესებული წლიური გეგმა. მოკრეფილია და ჩაის ფაბრიკებს გადასამუშავებლად ჩაბარდათ 50.000 ტონაზე მეტი ჩაის ფოთოლი.

ბრძანება
უმაღლესი მთავარსარდლისა
არმიის გენერალ მერეცკოვს

კარელიის ფრონტის ჯარებმა, რომლებიც გერმანელთა ჯარებს სდევნიან, გადალახეს ნორვეგიის სახელმწიფო საზღვარი და, იმიერპოლარეთის ძნელ პირობებში, დღეს, 25 ოქტომბერს, დაიკავეს ქალაქი კირკენესი — დიდმნიშვნელოვანი ნავსადგური ბარენცის ზღვაში.

ქალაქ კირკენესის დაკავებისათვის ბრძოლებში თავი გამოიჩინეს გენერალ-ლეიტენანტ შჩერბაკოვის, გენერალ-მაიორ აბასალიამოვის, გენერალ-მაიორ ნიკულსკის, გენერალ-მაიორ კოროტკოვის, გენერალ-მაიორ შუკოვის, პოლკოვნიკ სოლოვიოვის, პოლკოვნიკ გრებენკინის, გენერალ-მაიორ პანინის, პოლკოვნიკ კავერინის, პოლკოვნიკ კოშჩიენკოს, პოლკოვნიკ ლისენკოს, პოლკოვნიკ კალინოვსკის, გენერალ-მაიორ ხუდალოვის, პოლკოვნიკ გლაკის, პოლკოვნიკ ამვროსოვის, გენერალ-მაიორ სოკენკოს, პოლკოვნიკ სტარცევის, პოლკოვნიკ ნიკანდროვის, პოდპოლკოვნიკ ევმენოვის, პოლკოვნიკ კრილოვის, პოლკოვნიკ რასოხინის, პოდპოლკოვნიკ ციპიშევის, პოდპოლკოვნიკ პიდუსტის, მაიორ პასკოს, პოდპოლკოვნიკ ლაზარევის, პოდპოლკოვნიკ ჩერნევსკის, პოდპოლკოვნიკ პოპოვარენკოვის, პოდპოლკოვნიკ კოპილას ჯარებმა; 1-ლი რანგის კაპიტან კუზმინის, 1-ლი რანგის კაპიტან კლევენცკის, მე-2 რანგის კაპიტან კორშუნოვიჩის, მე-3 რანგის კაპიტან ზიუზინის მეზღვაურებმა; არტილერიის გენერალ-ლეიტენანტ დეგტიარევის, არტილერიის გენერალ-მაიორ პანიტკინის, პოლკოვნიკ იაროსლავცევის, პოლკოვნიკ გრიგორიევის, პოლკოვნიკ ბანდიუკევიჩის, პოლკოვნიკ მანიაკინის, პოლკოვნიკ ლიხუტას, პოლკოვნიკ ხრამოვის, პოდპოლკოვნიკ გოლდიხოვის, პოდპოლკოვნიკ ფეტისოვის, პოდპოლკოვნიკ ერესკოს, პოდპოლკოვნიკ შაპიროს, პოდპოლკოვნიკ შეპელის, პოდპოლკოვნიკ ზუბარევის, პოდპოლკოვნიკ კრივოშეევის, მაიორ გოლუბევის, მაიორ ედემსკის, მაიორ ვაკუროვის არტილერისტებმა; სატანკო ჯარების გენერალ-ლეიტენანტ კონოვალოვის, პოლკოვნიკ სოკოლოვის, პოლკოვნიკ იურენკოვის, პოდპოლკოვნიკ სუჩკოვის, პოდპოლკოვნიკ ლეშჩენკოს, პოდპოლკოვნიკ კორშუნოვის, პოდპოლკოვნიკ ტერენტიევის, პოდპოლკოვნიკ ტარჩილინის, პოდპოლკოვნიკ არშინევსკის ტანკისტებმა; ავიაციის გენერალ-ლეიტენანტ სოკოლოვის, ავიაციის გენერალ-მაიორ პრეობრაჟენსკის, პოლკოვნიკ უდოვინის, პოლკოვნიკ ლარიუშკინის, პოლკოვნიკ ფენოგენოვის, პოლკოვნიკ კალუგინის, პოლკოვნიკ მინაევის, პოლკოვნიკ კუშკარევის მფრინავებმა; საინჟინრო ჯარების გენერალ-ლეიტენანტ ხრენოვის, პოლკოვნიკ ლეიხიკის, პოლკოვნიკ არშბას, პოდპოლკოვნიკ ზახაროვის მესანგრეებმა; კავშირგაბმულობის ჯარების გენერალ-ლეიტენანტ დოგბიკინის, პოლკოვნიკ ეკიმოვის, სახელმწიფო უშიშროების მაიორ გავრილოვის მეკავშირეებმა.

მოპოვებული გამარჯვების აღსანიშნავად შენაერთები და ნაწილები, რომლებმაც უველაზე მეტად გამოიჩინეს თავი ქალაქ კირკენესის დაკავებისათვის ბრძოლებში, წარდგენილ იქნან „კირკენესის“ სახელწოდების მისანიჭებლად და ორდენებით დასაჯილდოებლად.

დღეს, 25 ოქტომბერს, 22 საათზე ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი სამშობლოს სახელით ორას ოცდაოთხი ქვემეხის ოცი საარტილერიო ზალპით სალუტს აძლევს კარელიის ფრონტის მამაც ჯარებს, რომლებმაც დაიკავეს ქალაქი კირკენესი.

ჩინებული საბრძოლო მოქმედებისათვის მადლობას ვუცხადებ თქვენს ხელმძღვანელობაში მყოფ ჯარებს, რომლებიც მონაწილეობდნენ ქალაქ კირკენესის დაკავებისათვის ბრძოლებში.

სამარადისო დიდება გმირებს, რომლებიც დაეცნენ ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლებში!

სიკვდილი გერმანელ დამპყრობლებს!

უმაღლესი მთავარსარდალი
საბჭოთა კავშირის მარშალი ი. სტალინი

1944 წლის 25 ოქტომბერი.

ბრძანებუღება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

არმიის გენერალ კ. ა. მერეცკოვისათვის საბჭოთა კავშირის მარშლის სამხედრო წოდების მინიჭების შესახებ

არმიის გენერალ კირილე ათანასეს-ძე მერეცკოვს მიენიჭოს საბჭოთა კავშირის მარშლის სამხედრო წოდება.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
მ. კალინინი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
ა. გორკინი.

მოსკოვი, კრემლი.
1944 წლის 26 ოქტომბერი.

ი. ე. პეზროვისა და მ. ა. პურკაევისათვის არმიის გენერლის სამხედრო წოდების მინიჭების შესახებ

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

მიენიჭოთ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1940 წლის 7 მაისის ბრძანებულებით დაწესებული არმიის გენერლის სამხედრო წოდება:

ივანე ექვთიმეს-ძე პეტროვს

მაქსიმე ალექსის-ძე პურკაევს.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
ი. სტალინი.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს საქმეთა მმართველი
ი. ჩადაევი.

მოსკოვი, კრემლი.
1944 წლის 26 ოქტომბერი.

მესტია, ზემო სვანეთის რაიონი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ზემო სვანეთის რაიკომის მღივანს ამხ. ვეკუას მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარეს ამხ. ფარჯიანს

გადაეცით ჩემი ძმური სალამი და წითელი არმიის მადლობა ზემო სვანეთის რაიონის მშრომელებს, რომლებმაც შეაგროვეს 2.459.000 მანეთი წყალქვეშა ნავ „საბჭოთა სვანეთის“ ასაგებად. რაიონის მშრომელთა ხურვილი შესრულებული იქნება.

ი. სტალინი

სსრ კავშირსა და იტალიას შორის სრული დიპლომატიური ურთიერთობის დამყარების შესახებ

25 ოქტომბერს საბჭოთა მთავრობის წარმომადგენელმა იტალიის მთავრობასთან მ. ა. კოსტილიოვმა იტალიის საგარეო საქმეთა მინისტრს გაუცხადა, რომ საბჭოთა მთავრობამ გადასწყვიტა სრული დიპლომატიური ურთიერთობა დაამყაროს იტალიასთან.

საბჭოთა მთავრობამ სთხოვა იტალიის მთავრობას იმის თანხმობა, რომ მ. ა. კოსტილიოვი დაინიშნოს სსრ კავშირის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად იტალიაში.

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის საინფორმაციო ბიურო.

ა. ე. ბოგომოლოვი—სსრ კავშირის ელჩი საფრანგეთში

პარიზი, 26 ოქტომბერი. (საკდესი). როგორც ცნობილია, თავის განცხადებაში საფრანგეთის რესპუბლიკის დროებითი მთავრობის ცნობის შესახებ საბჭოთა მთავრობამ სურვილი გამოსთქვა, რომ ა. ე. ბოგომოლოვი, რომელიც საბჭოთა კავშირის წარმომადგენელი იყო საფრანგეთის ნაციონალური განთავისუფლების კომიტეტთან, დანიშნულიყო საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩის პოსტზე საფრანგეთში.

საფრანგეთის დროებითმა მთავრობამ გამოსთქვა თავისი თანხმობა იმაზე, რომ ა. ე. ბოგომოლოვი დაინიშნოს სსრ კავშირის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად საფრანგეთში.

ავამაღლოთ ლექციური პროპაგანდის ხარისხი

ბოლშევიკების პარტია, ამხანაგი სტალინი უდიდეს ყურადღებას უთმობენ ჩვენი კადრების მარქსისტულ-ლენინური თეორიით შეიარაღების საქმეს. იმისათვის, რომ მკაფიოდ გავერკვეთ თანამედროვე ვითარებაში, სწორად განვუმარტოთ ხალხს მიმდინარე მომენტის საბრძოლო ამოცანები და დავრაზმოთ მშრომელთა ფართო მასები ამ ამოცანების გადასაწყვეტად, საჭიროა მარქსისტულ-ლენინური თეორიის ცოდნა. მარქსიზმ-ლენინიზმი გვასწავლის საზოგადოებრივი ცხოვრების განვითარების კანონებს, კიდევ უფრო განგვიმტკიცებს საბჭოთა სახელმწიფოს უძლეველობისა და ჩვენი სამართლიანი საქმის გამარჯვების რწმენას. ამიტომ შეუნელებელი ზრუნვა ჩვენი კადრების იდეურ-პოლიტიკური აღზრდისა და პროპაგანდის სისტემატური გაუმჯობესებისათვის წარმოადგენს პარტიული ორგანიზაციების ყოველდღიურ საბრძოლო ამოცანას.

სამამულო ომის პირობებში ლექციურმა პროპაგანდამ ახალი გაქანება ჰპოვა. კარგად მოწყობილი, შინაარსით ღრმა და ფორმით მიმზიდველი ლექციები დიდ დახმარებას უწევენ ჩვენს კადრებს, რომლებიც დამოუკიდებლად სწავლობენ მარქსიზმ-ლენინიზმს.

ლექციური პროპაგანდის დარგში სერიოზული მუშაობა გასწიეს და მდიდარი გამოცდილება დააგროვეს თბილისის პარტორგანიზაციებმა. საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტი ლექციების თემატიკის შერჩევისას ყოველთვის ითვალისწინებს პარტიული ორგანიზაციების, პარტიული და სამეურნეო აქტივის მოთხოვნილებას. სექტემბერში თბილისის კომიტეტის გეგმით 152 ლექცია ჩატარდა. თემატიკა მრავალფეროვანი იყო.

თბილისში ამჟამად 60-ზე მეტი შტატის და შტატგარეშე ლექტორი ეწევა ლექციურ პროპაგანდას. სალექციო მუშაობაში ჩაბმული არიან ხელმძღვანელი პარტიული მუშაკები, სხვადასხვა დარგის სპეციალისტები, აკადემიკოსები, პროფესორები და დოცენტები.

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის ლექტორთა ჯგუფი დიდ დახმარებას უწევს ლექტორებს ლექციის ხარისხის გაუმჯობესებაში. აღიზარდნენ ლექტორთა ახალი კადრები, რომლებიც ახლა წარმატებით ართმევენ თავს ამ პასუხსაგებ მოვალეობას.

სალექციო მუშაობაში მნიშვნელოვანი წარმატებები აქვს ბევრ საქალაქო კომიტეტსა და რაიკომს. მაგრამ არის სერიოზული ნაკლოვანებებიც.

უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ ლექციების ნაწილი ზერელე, სქემატურია, ვერ განმარტავს თემის მთავარ საკითხებს, დამაჯერებელი არ არის, ვერ აკმაყოფილებს მსმენელებს. საქართველოს კ. პ. (ბ) სტალინირის საქალაქო კომიტეტის ლექტორმა ამხ. ჯღოევამ ლექცია თემაზე — „იტალია გერმანიის წინააღმდეგ ომში“ — 15 წუთში დაამთავრა. გასაგებია, თუ როგორ გააშუქებდა იგი ამ თემას. საქართველოს კ. პ. (ბ) ჰიათურის საქალაქო კომიტეტის ლექტორმა ამხ. ჯაოშვილმა ლექციაში თემაზე „მარქსიზმის სამი წყარო და სამი შემადგენელი ნაწილი“ ვერ განმარტა თემის ვერც ერთი ძირითადი საკითხი. კიდევ მეტი. მან არასწორად, დამახინჯებულად მოიყვანა ციტატები. ასეთი შემთხვევები სხვაგანაც გვხვდება.

რით აიხსნება ლექციების დაბალი ხარისხი?

იმით, რომ ზოგიერთი ლექტორი პასუხისმგებლობით არ ეკიდება თავის მოვალეობას, სერიოზულად არ მუშაობს მასალებზე, გულდასმით არ ამზადებს თემას, მოუმზადებელი გამოდის აუდიტორიაში.

იმით, რომ პარტიული ორგანიზაციები, საქალაქო და რაიონული კომიტეტები ყოველთვის ვერ უწევენ ლექტორს საჭირო დახმარებას და კონტროლს, არ ამოწმებენ წაკითხული ლექციის ხარისხს, სისტემატურად არ ისმენენ ბიუროზე საკითხებს ლექტორთა ჯგუფის მუშაობის შესახებ.

იმით, რომ მთელ რიგ რაიონულ და საქალაქო კომიტეტებთან არ არსებობს ლექტორთა ჯგუფები სუსტად მუშაობენ. არ ხდება წაკითხვამდე ლექციების სათანადო განხილვა — არ სწორდებიან ლექტორთა ურთიერთდასწრება და წაკითხული ლექციების გარჩევა ჯგუფში.

ადგილი აქვს ნაკლოვანებებს ლექციების ორგანიზაციის დარგშიც. მსმენელთა დონეს და მოთხოვნას ყოველთვის სათანადოდ ვერ ითვალისწინებენ. ხშირად ლექციის თემა მსმენელთათვის წინასწარ ცნობილი არ არის. გვხვდება ლექციების ჩაშლისა და გადადების შემთხვევები.

კარგად მომზადებული და შინაარსიანი ლექციები ფართო აუდიტორიას იზიდავენ. ლექტორი არ უნდა დაკმაყოფილდეს მიღწეულით. იგი მუდამ უნდა ამაღლებდეს ლექციის იდეურ-თეორეტიკულ დონეს. მხოლოდ მაშინ დააკმაყოფილებს ლექტორი მასების გაზრდილ მოთხოვნილებას.

რა არის საჭირო ლექციების ხარისხის ამაღლებისათვის?

პირველი, პარტიის რაიონულმა და საქალაქო კომიტეტებმა ყოველდღიური ოპერატიული ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ ლექტორთა ჯგუფებს, შეავსონ ისინი კვალიფიციური კადრებით, რეგულარულად განიხილონ ბიუროს სხდომებზე ლექციური პროპაგანდის საკითხები და განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ ლექციების ხარისხის გაუმჯობესებას.

მეორე, უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ ლექტორთა ჯგუფები ნამდვილად წარმოადგენდნენ შემოქმედებითს კოლექტივს, სადაც მოხდება ყველა ახლად დამუშავებული თემის სფუძვლიანი განხილვა. სუსტად მომზადებული ლექციები წასაკითხავად არ უნდა დაუშვათ. ამასთან პრაქტიკაში უნდა შემოვიღოთ ლექტორთა ურთიერთდასწრება და წაკითხული ლექციის გარჩევა ჯგუფში.

მესამე, საჭიროა ყოველდღიური ზრუნვა ლექციის თემატიკის განახლებისა და გაფართოებისათვის. ლექციების დამუშავების დროს ყოველთვის უნდა გავითვალისწინოთ პარტიული და საბჭოთა აქტივის მოთხოვნილებანი. ლექციები სისტემატურად უნდა იკითხებოდეს ამხანაგ სტალინის წერილზე „საბჭოთა კავშირის დიდი სამამულო ომის შესახებ“, „საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსზე“ მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებებზე, ისტორიის, ფილოსოფიის, პოლიტიკური ეკონომიის, ლიტერატურის საკითხებზე, სამამულო ომის მიმდინარე მომენტსა და საერთაშორისო მდგომარეობაზე, საბუნებისმეტყველო-მეცნიერულ თემებზე.

მეოთხე, თვითეული ლექტორის უნდა მოვთხოვოთ პასუხისმგებლობით მოეკიდოს აღებულ თემას და საფუძვლიანად მოამზადოს იგი. ამ საქმეში მას ყოველმხრივ უნდა შეუწყოთ ხელი, მივცეთ საჭირო დრო, ლიტერატურა, გავუწიოთ კონსულტაცია.

უკეთესად უნდა მოვაწყოთ ლექციები ორგანიზაციული მხრივ. შევარჩიოთ აუდიტორია, დროულად ვაცნობოთ მსმენელებს ლექციის თემა და ჩატარების დღე, არ დავუშვათ ლექციის ჩაშლა.

ასეთია ამოცანები, რომელთა განხორციელებით პარტიის საქალაქო და რაიონული კომიტეტები შესძლებენ გაუმჯობესონ სალექციო მუშაობის ხარისხი, უკეთ დაეხმარონ ჩვენს კადრებს მარქსისტულ-ლენინური თეორიის შესწავლის საქმეში.

ყოველთვის კარგად უნდა გვახსოვდეს დიდი სტალინის მითითება იმის შესახებ, რომ რაც უფრო მაღალია ჩვენი ადამიანების იდეურ-პოლიტიკური მომზადება და რაც უკეთ ერკვევიან ისინი ქვეყნის საშინაო და საერთაშორისო ვითარებაში, მით უფრო „ექნებათ უნარი გადასჭრან სერიოზული შეცდომების დაუშვებლად ქვეყნის ხელმძღვანელობის საკითხები“, მით უფრო ნაყოფიერი იქნება მათი მუშაობა სამამულო ომის პირობებში ჩვენი საბოლოო გამარჯვების დასაჩქარებლად.

ამხ. ჟდანოვმა მიიღო საზოგადოება „ფინეთ-საბჭოთა კავშირის“ პრეზიდიუმის წევრები

ჰელსინკი, 22 ოქტომბერი. (საკდესი). 20 ოქტომბერს საღამოს მოკავშირეთა საკონტროლო კომისიის თავმჯდომარემ გენერალ-პოლკოვნიკმა ა. ა. ჟდანოვმა კომისიის პოლიტიკური მრჩევლის ორლოვის თანდასწრებით მიიღო საზოგადოება „ფინეთ-საბჭოთა კავშირის“ პრეზიდიუმის წევრები — სახელმწიფო მრჩეველი იუხო პაასიკივი, დოქტორი ხელო, მრჩეველი მრეწველობის საკითხებში სერგელიუსი, დოქტორი რუუტუ, სამედიცინო მეცნიერებათა კანდიდატი რიუმინა და რედაქტორი რიკა. პაასიკივიმ დაახასიათა საზოგადოების მიზნები და ოლპარკა ფინეთის საზოგადოებრივი აზრის შეზედულებებზე. ამხ. ჟდანოვმა კმაყოფილება გამოთქვა იმის გამო, რომ საზოგადოებას თავისი მუშაობით განზრახული აქვს ხელი შეუწყოს საკონტროლო კომისიის წინაშე მდგომი მიზნების მიღწევას.

ჩეხოსლოვაკიის განთავისუფლებული ტერიტორიისათვის ჩეხოსლოვაკიის მთავრობის მიერ შედგენილი დელეგაციის მეთაურის განცხადება

ლვოვი, 24 ოქტომბერი (საკდესი). დღეს ლვოვში ჩამოვიდა ჩეხოსლოვაკიის მთავრობის დელეგაცია განთავისუფლებული ტერიტორიისათვის. დელეგაციას მეთაურობს ჩეხოსლოვაკიის მთავრობის რწმუნებული, მინისტრი ბ-ნი ფრანტიშეკ ნემეცი. მასთან ერთად ჩამოვიდნენ სამხედრო მისიის ხელმძღვანელი დივიზიის გენერალი ანტონინ ნოვობრუსკი, ჩეხოსლოვაკიის სახელმწიფო საბჭოს წევრები ბ-ნი ბ. ლაშმანი, ბ-ნი ი. ვალო, ბ-ნი ფ. უგლირჟი და მონსნეიერი ფ. გალა, აგრეთვე რწმუნებულის თანამშრომლები.

საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში ბ-ნმა ფრანტიშეკ ნემეცმა სთქვა:

— გენერალ პეტროვის მამაცი ჯარების წარმატებითი მოქმედებით განთავისუფლებულია ჩეხოსლოვაკიის მთელი რიგი რაიონები. გერმანელები განდევნილი არიან ოსინიდან, რახოვიდან, დუბოვიდან და სხვა ქალაქებიდან. ახლა, თითქმის ხუთი წლის განშორების შემდეგ, ჩვენ კვლავ შევდგებართ ჩვენს სამშობლო მიწა-წყალზე. ჩვენი უახლოესი ამოცანებია—გავეცნოთ ადგილობრივი მოსახლეობის მდგომარეობას, შეძლებისდაგვარად აღვადგინოთ სამოქალაქო ადმინისტრაცია, მოვაგვაროთ მომარაგება, რაც მთავარია, გამოვარკვიოთ, რით შეუძლიათ ჩეხოსლოვაკიის განთავისუფლებულ რაიონებს დაეხმარონ წითელ არმიას მის ბრძოლაში საერთო მტრის წინააღმდეგ, და დაუყოვნებლივ მოვაწყოთ ეს დახმარება.

ვტოვებ რა საბჭოთა კავშირის ფარგლებს, ჩემი ქვეყნის მთელი ხალხის—ჩეხების, სლოვაკების, კარპატის უკრაინელების სახელით მხურვალე მადლობას ვუძღვნი საბჭოთა კავშირის მარშალ იოსებ სტალინს, წითელ არმიას ჩემი მრავალტანჯული ქვეყნის განთავისუფლებისათვის. ჩეხოსლოვაკიის ხალხები არასოდეს არ დაივიწყებენ იმას, რაც ე-ა-კეთა მათთვის დიდმა მეზობელმა—საბჭოთა რუსეთმა. ჩვენ ყოველთვის მადლობელი ვიქნებით ჩვენდამი გაწეული ძმური დახმარებისათვის.

ჩეხოსლოვაკიის განთავისუფლება ეს არის ახლა იწყება. წინ არის: უეგროოდი, კოშიცე, ბრატისლავა, ბრნო, პრაღა. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ჩეხოსლოვაკია მალე ზეიმით იდღესასწაულებს თავის სრულ განთავისუფლებას გერმანელი დამპყრობლებისაგან. სისხლით განმტკიცებული ძმური მეგობრობა, რომელიც აკავშირებს ჩვენს ორ ხალხს — რუსებსა და ჩეხებს — მომავალში კიდევ უფრო განმტკიცდება და განვითარდება და შესანიშნავ ნაყოფს მოიტანს.

ნაზდარ—ჩვენს განმათავისუფლებელს მარშალ სტალინს!

საქართველოს ერთიანული გიბლიოთეკა

წითელი არმიის ბრწყინვალე გამარჯვებანი

საბჭოთა იარაღის გამარჯვებათა ბატიანეში ყოველდღე იწერება ახალი ბრწყინვალე ფურცელი. წითელმა არმიამ უმაღლესი მთავარსარდლის სახბჭოთა კავშირის მარშალ ძახანაგ სტალინის ბრძნული ხელმძღვანელობით თავისი საბრძოლო დროშები ახალი ბრწყინვალე გამარჯვებებით შემოსა. ბუქარესტისა და სოფიის ქუჩებში ტრიუმფალური მარშის შემდეგ წითელმა არმიამ იუგოსლავიაც ბახალობა-გამხიარულებული არმიის ჯარებთან ერთად გაასწიხდა გერმანელ ფაშისტ დამპყრობთაგან იუგოსლავიელი ხალხის დედაქალაქი ბელგრადი.

ამ დღეებში ჩვენი ჯარები მხეც-ს ბუნაგში — აღმოსავლეთ პრუსიის ფარგლებში შეიჭრნენ. გუშინ გამარჯვების სალუტთა გრიალმა გვაცნო ტრანსილვანიის გაწთავისუფლების დამთავრება, ნორვეგიის სახელმწიფო საზღვარზე გადასვლა და იმპერატორის ძველ პირობებში ქალაქ კირკენესის, ბარენცის ზღვაში დიდნაწილ-ნავსადგურის, დაკავება.

წითელი არმიის ახალი ბრწყინვალე გამარჯვებანი ერთსა და იმავე დროს სამხრეთის მზის მცხუნვარე სხივებქვეშ და იმიერპოლარეთის უკაცრიელ სივრცეებში ასეთი არმია არ ყოფილა. ეს შესძლო მხოლოდ წითელმა არმიამ — მრავალმილიონიანმა საბჭოთა ხალხის პირმშომ, ლენინ-სტალინის დიდი პარტიის პირმშომ. ამ გამარჯვებათა მოპოვება შესძლო მხოლოდ ჩვენმა არმიამ, რომელსაც ერთსულოვნად ეხმარება მთელი ხალხი.

წითელი არმიის სწრაფმა და მძლავრმა დარტყმებმა ევროპის სამხრეთ-აღმოსავლეთში ძირიანად შესცვალეს სტრატეგიული ვითარება გერთიანებული ერების სასარგებლოდ. რუმინეთი და ბულგარეთი ახლა ფაშისტური გერმანიის წინააღმდეგ იბრძვიან. უნგრეთი კატასტროფის პირას არის დაყენებული. დაემხო ევროპის სამხრეთ-აღმოსავლეთში დამყარებული სისხლიანი ჰიტლერული „ახალი წესრიგი“. ოკუპირებული ქვეყნების დამონებული ხალხები გამხიარულებულ გერმანელ დამპყრობთა წინააღმდეგ გადამწყვეტი ბრძოლისათვის ემზადებიან.

წითელმა არმიამ მტერი განდევნა საბჭოთა კავშირის თითქმის მთელი ტერიტორიიდან და ეხმარება სხვა ხალხებს ჰიტლერული ტირანიის უღლიდან განთავისუფლებაში.

„...ჩვენ უნდა გავთავისუფლოთ გერმანული ტყვეობიდან ჩვენი ძმები პოლონელები, ჩეხოსლოვაკები და ჩვენი მოკავშირე სხვა ხალხები დასავლეთ ევროპაში, რომლებიც ჰიტლერული გერმანიის ქუსლქვეშ იმყოფებიან“,—აღნიშნა ბრძანება სტალინმა რამდენიმე თვის წინათ. ახლა წითელი არმია ასრულებს ამ უაღრესად კეთილშობილურ ამოცანას.

წითელი არმიის ძლევამოსილი ბრძოლები იუგოსლავიის, ჩეხოსლოვაკიის, პოლონეთის, ნორვეგიის მიწა-წყალზე აღტაცებულ გამოძახილს პოულობენ და ჰპოვებენ მხილოწობით საბჭოთა ადამიანისა და მსოფლიოს ყველა თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა გულში.

ძნელია გადაჭრბებით შევაფასოთ უკანასკნელ დღეებში წითელი არმიის მიერ მოპოვებულ საბრძოლო წარმატებათა მნიშვნელობა. ბელგრადის, დებრეცენის, ტრანსილვანიის, აღმოსავლეთ პრუსიის, ჩეხოსლოვაკიის, ნორვეგიის რაიონები გაიფარებული და მრავალი დღის ბრძოლების ასპარეზი იყო. ამ ბრძოლებში მონაწილეობდა ათასობით ქვემეხი, ათასობით თვითმფრინავი; სწარმოებდა უდიდესი სატანკო ბრძოლები. მჭიდრო თანამქმედებით მიჰქონდათ მტერზე იერიში საბჭოთა ტანკებს, ცხენოსან ჯარს, ავიაციასა და ქვეითს ჯარს. მოწინააღმდეგე ცდილობდა შეეჩერებინა ჩვენი წინსვლა და ბრძოლაში გამოჰყავდა სატანკო დივიზიები, რომლებსაც ჰაერიდან ავიაცია ეხმარებოდა. მაგრამ საბჭოთა გენერლების სამხედრო ხელოვნებამ, ოფიცერთა დიდმა ცოდნამ და რიგითი მეომრების საბრძოლო ოსტატობამ ყველგან უზრუნველჰყო გამარჯვება.

მოქნილი მანევრის ნაცადი ტაქტიკა ფართოდ იყო გამოყენებული მოსაზრებითა და სიმთელით ამ სხვადასხვანაირ ოპერაციების ყველა ეტაპზე. იგი ბრწყინვალე შედეგებს იძლეოდა.

მტრის ხანგრძლივი თავდაცვა, რომელიც მოწყობილი იყო ბუნებრივი პირობების გათვალისწინებით და საინჟინრო ნაგებობათა ფართოდ გამოყენებით, იმსხვრეოდა ჩვენი არტილერიის მძლავრი ცეცხლით, ჰაერიდან ძლიერი დარტყმებით, ინგრეოდა ჩვენი ტანკების ჯავშნით, იმუსრებოდა საბჭოთა მეომრების უსაზღვრო მამაცობითა და ოსტატობით.

უკანასკნელ დღეებში ბელგრადის სამხრეთ-აღმოსავლეთით „ქვაბში“ მოექცა გერმანელთა დიდი დაჯგუფება. ჩვენმა ნაწილებმა მტკიცე რკალი შემოარტყეს მას. გერმანელთა ცდებს — გამოჭრილიყვნენ „ქვაბიდან“ — მათთვის წარმატება არ მოუტანია. ჩვენმა ტანკისტებმა და ქვეითებმა უკანდასახვი ყველა გზა დაიკავეს, დაჯგუფება დაიშუშაცეს და ცალკალკე სპობდნენ მას. ამ რაიონში ბრძოლების გაგრძელებულობაზე მეტყველებს მხოლოდ სამი დღის ბრძოლებში 9.000 გერმანელი ჯარისკაცისა და ოფიცრის გაყლეტა.

უკანასკნელი დღეების ბრძოლებში მთელი მრავალგვარობით გამოჩნდა ჩვენი გენერლებისა და ოფიცრების ოპერატიულ-ტაქტიკური ოსტატობა. საბჭოთა ოფიცრებს ბრძოლების ხელმძღვანელობა უხდებოდათ ქარპატის მთების უღელტეხილებზე, უნგრეთის დაბლობშიც. აღმოსავლეთ პრუსიის ტყეებსა და ჭაობებშიც და ბარენცის ზღვის უდაბურ სანაპიროზეც. მათ უხდებოდათ ტანკებისა და ცხენოსანი ჯარის, ავიაციისა და ქვეითი ჯარის თანამქმედების მოწყობა ბრძოლებში, რომლებიც სულ სხვადასხვანაირ ადგილებში სწარმოებდა, ხშელეთიდან და ზღვიდან მოქმედი ნაწილების თანამქმედების მოწყობა, დესანტების გადასხვა კლდოვან ნაპირებსა და ტყიან კუნძულებზე, ისეთი მდინარეების გადალახვა, როგორიცაა დუნაი და ტისა. ძნელია წარმოვიდგინოთ ტაქტიკური ფორმებისა და ხერხების უფრო მრავალგვარი გამოყენება. და ჩვენი ოფიცრები ყველგან ღირსეულად ასრულებდნენ და ასრულებენ თავიანთ მოვალეობას. ყოველ უბანზე ისინი საქმის სრული ცოდნით სწყვეტდნენ და სწყვეტენ თავიანთ ამოცანებს.

უკანასკნელი დღეების ოპერაციები ასევე მკაფიოდ ცხადჰყოფენ ჩვენი საარმიო ზურგის შესანიშნავ მუშაობას. თანამედროვე ფრონტები მოითხოვენ საჭურველის, საომარი მასალის, სურსათის კოლოსალურ რაოდენობას. ზურგი უზრუნველჰყოფს წითელ არმიას ყოველივე ამით, რაც საჭიროა ოპერაციების წარმატებით საწარმოებლად. ჩვენი ჯარები, რომლებიც ბალკანეთის კილომეტრზე იმყოფებიან ჩვენი ქვეყნის თავდაცვითი ქარხნებიდან, მათს სიახლოეს გრძნობენ და ბრძოლების საწარმოებლად საჭირო საჭურველსა და საომარ მასალას იღებენ.

ჩვენი ჯარების შეტევა გრძელდება. წითელი არმია ანადგურებს მტერს ფრონტზე, რომელიც გადაჭიმულია ბარენცის ზღვიდან ბალკანეთის მთებამდე. მტერი ხელიხელ დაწინდის დამარცხებას, და შორს აღარ არის დღე, როდესაც საბჭოთა მეომრები ძლევამოსილად გაეშართებიან წინ მტრის უმნიშვნელოვანეს ცენტრებისაკენ.

დიდება ჩვენს მამაც წითელ არმიას!

დიდება მის დიდ ბელადსა და მხედართმთავარს საბჭოთა კავშირის მარშალს ამხანაგ სტალინს!

„პრავდის“ 26 ოქტომბრის მოწინავე

კალინინის ოლქის კოლმეურნეთა ვალდებულებანი

კალინინის ოლქის კოლმეურნეები ვალდებულებას კისრულობენ 10 ნოემბრისათვის გეგმის გაღამეგებით წითელი არმიის ფონდში შეიტანონ 26 ათასი ფონა კარტოფილი და ბოსტნეული

სასიხარულო დღეებს განიცდის ჩვენი სამშობლო. გმირი წითელი არმია შეიჭრა აღმოსავლეთ პრუსიაში—ფაშისტი მხეცის ბუნაგში. დღითიდღე ახლოვდება მტერზე სრული და საბოლოო გამარჯვების ჟამი.

სამამულო ომის ფრონტებზე წითელი არმიის ისტორიული გამარჯვებებით აღფრთოვანებულნი, კალინინის ოლქის კოლმეურნენი წარმატებით ასრულებენ სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებს. 20 ოქტომბერს კოლმეურნეებმა შეასრულეს პურის ჩაბარების სახელმწიფო გეგმა, ამთავრებენ გეგმის გადამეტებით წითელი არმიის ფონდში პურის შეტანას და სახელმწიფოსათვის კარტოფილის საველდებულო ჩაბარებას. ჩვენ ვიცით, რომ წითელ არმიასა და ჩვენს ქვეყანას ესაჭიროება არა მარტო პური, არამედ აგრეთვე კარტოფილი და ბოსტნეული.

უკრაინელ კოლმეურნეთა მიმართვის საპასუხოდ ჩვენ გეგმის გადამეტებით წითელი არმიის ფონდში ერთი ძირითი ფუთი პურის შეტანასთან ერთად გადავწყვიტეთ ვიკისროთ შემდეგი ვალდებულებანი:

1. ა. წ. 1 ნოემბრისათვის შევასრულოთ კარტოფილისა და ბოსტნეულის სავალდებულო ჩაბარების სახელმწიფო გეგმა.

2. 10 ნოემბრისათვის გეგმის გადამეტებით წითელი არმიის ფონდში შევიტანოთ 26 ათასი ტონა კარტოფილი და ბოსტნეული.

ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXVII წლისთავს შევხვდეთ ჩვენი ვალდებულებების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებით!

გეგმის გადამეტებით წითელი არმიის ფონდში შევიტანოთ მეტი პური, კარტოფილი, ბოსტნეული და ამით დავეხმაროთ მას უფრო მალე გაანადგუროს გერმანელი დამპყრობლები!

გაუმარჯოს ჩვენს დიდ საბჭოთა სამშობლოს!

გაუმარჯოს ჩვენს საყვარელ ბელადს უმაღლეს მთავარსარდალს ამხანაგ **სტალინს!**

(ვალდებულებები მიღებულია ოლქის კოლმეურნეობათა კრებებზე).

მივიწყი განთავისუფლებულ რიგაში

25 ოქტომბერს რიგაში შესდგა ხალხმრავალი საერთო-საქალაქო მიტინგი.

მიტინგზე გამოვიდნენ ლატვიის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ამხ. კალნბერზინი, ლატვიის სს რესპუბლიკის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე ამხ. ლაცისი, ძუშებისა და პარტიზანების წარმომადგენლები, რომელნიც მხურვალე მადლობას უცხადებდნენ წითელ არმიასა და ამხანაგ სტალინს გერმანელთა უღლისაგან განთავისუფლებისათვის.

საბჭოთა ლატვიის დედაქალაქის განმათავისუფლებელი ჯარების სახელით გამოვიდა არმიის გენერალი მასლენიკოვი.

მიტინგის მონაწილეებმა დიდი ოფიციალური ტელეგრამით მიიღეს მისალმება ამხანაგ სტალინისადმი. (საქდესი).

80 მილიონი შრომაღლე

პიონერთა და მოსწავლეთა სტახანოვური შრომა მინდვრად

ამა წლის ზაფხულში 4 მილიონზე მეტი პიონერი და მოსწავლე მუშაობდა კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მინდვრებში. მათ გამოიმუშავეს 80 მილიონამდე შრომადღე და ფულად მიიღეს 12 მილიონი მანეთი.

მინდვრის სამუშაოზე განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი უზბეკეთის სს რესპუბლიკის პიონერებმა და მოსწავლეებმა, რომლებმაც 11,5 მილიონი შრომადღე გამოიმუშავეს, უკრაინის სს რესპუბლიკისამ, რომლებმაც გამოიმუშავეს 6 მილიონზე მეტი შრომადღე, მოსკოვის, ლენინგრადის, სვერდლოვსკის, გორკის, ჩელიაბინსკის მოსწავლეებმა.

შედეგების შეჯამების შემდეგ საუკეთესო სკოლები, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს 1944 წლის სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებზე, დაჯილდოებულ იქნებიან გარდამავალი წითელი დროშებითა და ფულადი პრემიებით. (საქდესი).

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი მწუხარებით იუწყება, რომ მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ა. წ. 24 ოქტომბერს ქ. მონტევიდეოში (ურუგვაი) გარდაიცვალა სსრ კავშირის საგანგებო და სრულუფლებიანი დესპანი ურუგვაიში სერგი ალექსის-ძე **ორლოვი,** და სამძიმარს უცხადებს გარდაცვალებულის ოჯახს.

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატი მწუხარებით იუწყება ურუგვაიში სსრ კავშირის საგანგებო და სრულუფლებიანი დესპანის სერგი ალექსის-ძე **ორლოვის** უდროოდ გარდაცვალებას და ღრმა თანაგრძნობას უცხადებს გარდაცვალებულის ოჯახს.

საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროსაგან

25 ოქტომბრის ოპერატიული ცნობა

კარელიის ფრონტის ჯარებმა, რომლებიც გერმანელთა ჯარებს სდევნიან, გადალახეს ნორვეგიის სახელმწიფო საზღვარი და იმიერპოლარეთის ძნელ პირობებში 25 ოქტომბერს დაიკავეს დიდნაშენელოვანი ნავსადგური ბარენცის ზღვაში—ქალაქი კირკენესი, აგრეთვე ბრძოლებით დაიკავეს ნორვეგიის ტერიტორიაზე 30-ზე მეტი სხვა დასახლებული პუნქტი, მათ შორის კროშტფიტენაშტი, სტურაშტი, იაარდფიერაშტინი, როკელვენი, იაკობსნესი, ელვენესი, ბიერკაქიჰი, ხებუტენი, სანდნესი, ბიერნვანდი, ლუნგფიორდბოტნი, ნიგორდი, ფოსგორდი, ლანგლი, სვანვიკი.

ლიბავის მიმართულებით ჩვენმა ჯარებმა მოიგერიეს მოწინააღმდეგის ქვეითი ჯარისა და ტანკების დიდი ძალების არაერთგზისი იერიში და დიდი ზარალი მიაყენეს მას ცოცხალი ძალისა და ტექნიკის მხრივ.

აღმოსავლეთ პრუსიაში ჩვენი ჯარები შეტევას განაგრძობდნენ, სძლიეს მტრის წინააღმდეგობა და კონტრიერიშები და შეუპოვარი ბრძოლებით დაიკავეს გერმანელთა თავდაცვის მთელი რიგი ძლიერ გამაგრებული დასაყრდენი პუნქტები, მათ შორის ბალდენი, პეტერაიჩენი, ვილპიშენი, დრუსკენი, გარაიშკემენი, ლავიშკემენი, პაგალენი, ბრუს ტრექენენი, მატცუტკემენი, აიზენჰიუტე, ბრუს ტრექიშკენი, შუიკენი, კლაინ-კუმეტშენი.

პრაგის (ვარშავის გარეუბანი) ჩრდილო-დასავლეთით ჩვენი ჯარები, პოლონეთის 1-ლი არმიის ნაწილებთან ერთად, ეწეოდნენ ადგილობრივი მნიშვნელობის ბრძოლებს, რომელთა მხვლელობაშიც დაიკავეს დასახლებული პუნქტები ლაისკი, ველიშევო, ვენგერსკიე-კონტი, რემბელშიზნა, რუშჩაკოლე, ხოშჭუკა, დომბრუშკა, კლუდი, გენრიკუში, ტარხომინი, შერანი.

ჩეხოსლოვაკიის ტერიტორიაზე მუკაჩევოს ჩრდილო-აღმოსავლეთით და სამხრეთ-აღმოსავლეთით ჩვენმა ჯარებმა, რომლებიც სძლევდნენ მტრის წინააღმდეგობას და საინჟინრო დაბრკოლებებს, ბრძოლებით დაიკავეს 50-ზე მეტი დასახლებული პუნქტი, მათ შორის იზვორი, ოლენევო, სოლოჩინი, პასიკი (14 კილომეტრზე მუკაჩევოს ჩრდილო-აღმოსავლეთით), დუსინა, დოკგე, ველიკი რაკოვეცი, როკოსოვი და რკინიგზის სადგურები ნელეპინო, დოკგე, ზადნე.

უკრაინის მე-2 ფრონტის ჯარებმა 25 ოქტომბერს იერიშით დაიკავეს მოწინააღმდეგის თავდაცვის დიდნაშენელოვანი დასაყრდენი პუნქტები და დიდი რკინიგზის კვანძები ჩრდილოეთ ტრანსილვანიაში ქალაქები სატუ-მარე, კარეი, აგრეთვე ბრძოლებით დაიკავეს 100-ზე მეტი სხვა დასახლებული პუნქტი, მათ შორის დიდი დასახლებული პუნქტები ბატარჩი, ხალმეუ, ტურულუნგი, აბრიში, კელიშოკი, ლაზური, ოსვარეუ, ვეტიში, დარა, სეტმერელი, ბილვაჩი, კემინი, შარზინენი, სტანისლეუ და რკინიგზის სადგურები ხალმეუ, მიკულა, ოსვარეუ, ლაზური, სეტმერელი, ბილვაჩი, სტანისლეუ. ამრიგად, ჩვენმა ჯარებმა დაამთავრეს მოწინააღმდეგისაგან ტრანსილვანიის განთავისუფლება.

ფრონტის სხვა უბნებზე მზვერავები მოქმედებდნენ და მთელ რიგ პუნქტებში ადგილობრივი მნიშვნელობის ბრძოლები სწარმოებდა.

24 ოქტომბერს ჩვენმა ჯარებმა ყველა ფრონტზე დაზვიადეს და მოსპეს გერმანელთა 112 ტანკი. საჰაერო ბრძოლებში და საზენიტო არტილერიის ცეცხლით ჩამოგდებულია მოწინააღმდეგის 67 თვითმფრინავი.

* * *

ჩვენი ავიაციის თავდასხმები ლიბავის, ვინდავის ნავსადგურებზე და აღმოსავლეთ პრუსიაში ინსტერბურგისა და დარკემენის სარკინიგზო კვანძებზე

24 ოქტომბერს ღამით ჩვენი შორი მოქმედების ავიაცია თავს დაესხა ლიბავისა და ვინდავის ნავსადგურებს და აღმოსავლეთ პრუსიის სარკინიგზო კვანძებს ინსტერბურგსა და დარკემენს.

თავდასხმის დროს ლიბავის ნავსადგურში გერმანელთა რამდენიმე ტრანსპორტი იდგა. დაბომბვის შედეგად 14 ხანძარი გაჩნდა. განსაკუთრებით დიდი ხანძრები შეიმჩნეულ იქნა ნავსადგურის აღმოსავლეთ ნაწილში, ანგარებისა და ვაგზლის რაიონში. ნავსადგურში ხუთი აფეთქება მოხდა, ნათ სლოვაკიის ცენტრალურ რაიონში მიმავალ გზებს. ქალაქის მისადგომებზე, კარპატის მთების სამხრეთ შტოებზე, ჰიტლერელებმა ბევრი სიმაგრე აგეს. საბჭოთა ჯარებმა გაბედული მოქმედებით არეც-დარეცა შეიტანეს მტრის თავდაცვაში. ჩვენმა მოძრავმა რაზმებმა შემოუარეს გერმანელთა სიმაგრეებს, ერთმანეთს მოსწყვიტეს ისინი და ჩაშალეს მათი ურთიერთკავშირი. საბჭოთა ნაწილებმა, რომლებიც ქალაქ ხუსტიდან მუკაჩევოს უტევენ, გაანადგურეს გერმანელთა მთელი რიგი გარნიზონები და ხელთ იგდეს დიდძალი ტყვე. საბჭოთა მებრძოლებმა წარმატება განვითარეს და რამდენიმე მხრიდან შეიჭრნენ მუკაჩევოში. მთელ ღამის ქუჩებში შეუპოვარი ბრძოლები სწარმოებდა. დღეს განთიადისას ჩვენმა ჯარებმა სავსებით დაიკავეს ქალაქი მუკაჩევო — იმიერკარპატების უკრაინის სამრეწველო ცენტრი.

* * *

ქალაქ სატუ-მარეს ჩრდილო-დასავლეთით და დასავლეთით ჩვენმა ჯარებმა დაამთავრეს მოწინააღმდეგისაგან ტრანსილვანიის განთავისუფლება და უნგრეთის ფარგლებში შევიდნენ აღმოსავლეთიდან. ნ შენაერთის ნაწილებმა, რომელნიც მდინარე სომეშულის გასწვრივ უტევენ, წინ წაიწიეს 15 კილომეტრით და ბრძოლებით დაიკავეს მთელი რიგი დასახლებული პუნქტები. სხვა უბანზე გერმანელთა ტანკები და ქვეითი ჯარი კონტრიერიშზე გადმოვიდნენ. ჩვენმა ჯარებმა მოიგერიეს კონტრიერიშები და უკუაგდეს მოწინააღმდეგე, რომელთან გაჭიანურებულ 900 ჰიტლერელი. საბჭოთა არტილერიის ცეცხლით დაზიანებულია 10 ტანკი და 12 ჯავშანტრანსპორტიორი.

ჩვენმა ჯარებმა, რომლებმაც ქალაქი სატუ-მარე დაიკავეს, ხელთ იგდეს გერმანელთა 20 ჭურჭელი, 46 ორთქლმავალი, 4 რკინიგზის ეშელონი და, გარდა ამისა, 1.042 ვაგონი სამხედრო ტვირთიანად. სამი საწყობი საომარ მასალიანად და სხვა დაკლ.

* * *

ჩრდილოეთის ფლოტის ავიაციამ ბარენცის ზღვაში ჩასძირა გერმანელთა სამი საგუშაგო ხომალდი, ხოთი სწრაფმავალი სადესანტო ჯარებში. ტრალერი, საგუშაგო კატერი და ორი მოტორმბოტი.

ვარშავის ჩრდილო-დასავლეთით (ჩრდილოეთით ნარევკა) ჩვენმა მებრძოლებმა ჩასძირეს ბორანი გერმანელი ჯარისკაცებიანად. მოწინააღმდეგის ორი მოტორმბოტი და რამდენიმე სხვა მცირე გემი.

ფულისა და ნივთების მეოთხე ლატარიის წარმატებები

25 ოქტომბერს დაიწყო ფულისა და ნივთების მეოთხე ლატარიის ბილეთების გავრცელება. სსრ კავშირის ფინანსკომში შეძოსული პირველი ცნობები გვიჩვენებენ, რომ ლატარიის რეალიზაცია საბჭოთა კავშირის ყველა რესპუბლიკაში, მხარესა და ოლქში ორგანიზებულად მიმდინარეობს.

ერთსულოვნად იძენენ ლატარიის ბილეთებს დედაქალაქის მშრომელნი. ვლადიმერ ილიას-ძის სახელობის ქარხნის მუშებმა ლატარიის ბილეთები შეიძინეს იმ თანხის რაოდენობით, რაც მათი თვიური ხელფასის ფონდის 18 პროცენტს შეადგენს. ამწყობმა ამხ. კულეგინმა ხელი მოაწერა თანხაზე, რომელიც მისი ხელფასის 50 პროცენტს უდრის. ოსტატ ონიშჩენკოს ცვლის მუშებმა ხელი მოაწერეს თანხაზე, რაც მათი ხელფასის 25 პროცენტს აღემატება.

კიროვის სახელობის „დინამოს“ ქარხანაში ხელმოწერის თანხა დილის 10 საათისთვის 327 ათას მანეთს შეადგენდა.

კემეროვოს ოლქში ხელმოწერა ღამის ცვლების დროს დაიწყო. ქალაქის საწარმოთა მუშებმა, მეურნე სა- შივე მეოთხეს 3,6 მილიონი მანეთი ბილეთები. სტალინსკის ქარხნების ხელმოწერამ 4,5 მილიონ მანეთ მიაღწია, პროკოპიევსკის ქარხნებმა— 1,2 მილიონს.

დიდი აღფრთოვანებით მიმდინარეობს ხელის მოწერა კიროვის ოლქში. ბოგოროდსკოეს რაიონის საწარმოთა მუშებმა ნაღდ ფულად 500 ათასი მანეთის ბილეთები შეიძინეს.

კრასნოიარსკის მშრომელებმა 6 მილიონ მანეთზე მოაწერეს ხელი. კანსკის რაიონში ხელმომწერლებმა 200 ათასი მანეთი ნაღდ ფულად შეიტანეს.

კოლმეურნეები ნაღდად იძენენ დიდი თანხების ბილეთებს. მოსკოვის ოლქის უხტომსკის რაიონში კოლმეურნეებმა 852 ათასი მანეთის ბილეთები შეიძინეს, კალუგის ოლქის მალოიაროსლავეცის რაიონის სტალინის სახელობის არტელის 40 კოლმეურნემ 40 ათას მანეთზე მოაწერა ხელი და მთელი თანხა ნაღდად შეიტანა.

(საქდესი).

საქართველოში გავრცელებულია 136.952.000 მანეთის ბილეთები

26 ოქტომბრის საღამოს 10 საათისათვის საქართველოს სს რესპუბლიკაში, არასრული ცნობებით, ფულისა და ნივთების მეოთხე ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერის თანხა უდრიდა 136.952.000 მანეთს. აქედან ქალაქად გავრცელებულია 29.123.000 მანეთისა და სოფლად 107.829.000 მანეთის ლატარიის ბილეთები.

ამავე დროისათვის შემოტანილი იყო ნაღდი თანხა ქალაქების მოსახლეობისაგან 3.556.000 მანეთი და სოფლის მოსახლეობისაგან 88.255.000 მანეთი. სულ ნაღდად შემოსულია 97.911.000 მანეთი.

თბილისში ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერის თანხა უდრიდა 11.690.000 მანეთს, ლენინის რაიონში გავრცელებულია 1.382.000 მანეთის ბილეთები, სტალინის რაიონში — 2.000.000 მანეთისა, ორჯონიკიძის რაიონში — 1.305.000 მანეთისა, ბერიას რაიონში — 2.748.000 მანეთისა, 26 კომისრის რაიონში — 2.168.000 მანეთისა, კიროვის რაიონში — 1.211.000 მანეთისა და მოლოტოვის რაიონში — 881.000 მანეთის ბილეთები.

თბილისის საწარმოებში

თბილისის საორთქლმავალო დეპოში ფულისა და ნივთების მეოთხე ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერა პირველ დღესვე დამთავრდა.

თბილისის ავტოსარემონტო ქარხანაში ხელმოწერის პირველი სამი საათის განმავლობაში ლატარიის ბილეთები მუშათა საერთო რაოდენობის 60 პროცენტზე მეტია.

მეექვსე სამკერვალო ფაბრიკაში ბილეთებზე ხელმოწერა ერთ საათში დამთავრდა. საკვამშრეველო საამქროს უფროსმა ამხ. ვ. გაბრიელიანმა ნაღდ ფულზე შეიძინა 400 მანეთის ბილეთები.

მოლოტოვის სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკაში მუშებმა და ინჟინერ-ტექნიკოსებმა ერთ დღეში დაამთავრეს ლატარიის ბილეთების შეძენა.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიაში 100.000 მანეთის ბილეთები ჯერ-ჯერობით შეიძინეს. აკადემიკოსმა ნ. კეცხოველმა 1.650 მანეთის ბილეთები შეიძინა, აკადემიკოსმა ვ. მუხაძემ—1.500 მანეთისა.

საქართველოს ზოოვეტერინარულ ინსტიტუტში პროფესორებმა და სტუდენტებმა ხელი მოაწერეს 48.975 მანეთის ბილეთებზე.

* * *

გათუმი

26 ოქტომბერს საღამოს 8 საათისათვის აჭარის ასს რესპუბლიკაში ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერა 8.147.000 მანეთის შეადგენდა. კოლმეურნეებმა შეიძინეს 5.608.000 მანეთის ბილეთები, აქედან ნაღდად 4.718.000 მანეთისა. ბათუმის, ქედისა და ქობულეთის რაიონების კოლმეურნეებმა მთელი ხელმოწერილი თანხა ნაღდად შეიტანეს.

ქობულეთის რაიონის დაგვის სასოფლო საბჭოს მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობის წევრმა ვ. ბახილაძემ და დაგვის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ქ. ლაფასიამ ნაღდად შეიძინეს თითოეულმა 10.000 მანეთის ლატარიის ბილეთები.

ნ. კაიშაძე

ქუთაისი

ერთსულოვნად შეხვდნენ ქუთაისის მშრომელნი ფულისა და ნივთების მეოთხე ლატარიის ბილეთების ხელმოწერას. ბილეთების რეალიზაცია წარმატებით მიმდინარეობს ბაგრატის სახელობის აბრეშუმკომბინატში. საკონსერვო ქარხანაში, სამკერვალო ფაბრიკაში, სახელმწიფო თეატრში, სასწავლო კომბინატში და ქალაქის მთელ რიგ საწარმო-დაწესებულებებში.

25 ოქტომბერს დღის 4 საათისათვის ხელმოწერის თანხა 830.000 მანეთს უდრიდა.

რ. ბეროძე

ჭიათურა

ხელმოწერის პირველ დღესვე ჭიათურის რაიონის მშრომელებმა ერთ მილიონზე მეტი მანეთის ბილეთები შეიძინეს. დიდი აღმავლობით ჩატარდა ხელმოწერა ნიგოზეთის სასოფლო საბჭოში, სადაც კოლმეურნეებმა ნაღდ ფულად შეიტანეს 160.000 მანეთი.

(საქდესი).

ბორჯომი

ბორჯომის რაიონში წარმატებით ვრცელდება ლატარიის ბილეთები. მარტო იმ მშენებლობაზე, სადაც უფროსად არის ამხ. ვ. ღლონტი, გავრცელებულია 64.000 მანეთის ბილეთები. ასევე წარმატებით მიმდინარეობს ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერა საწარმოებსა და კოლმეურნეობებში. სოფელ ოკამის მცხოვრებმა კოლმეურნე მ. თაქთაქიშვილმა 10.000 მანეთის ბილეთები შეიძინა და თანხა იქვე ნაღდად შეიტანა.

დ. ჯიჯილეიშვილი

გორი

ფულისა და ნივთების მეოთხე ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერა ყველგან დიდი წარმატებით მიმდინარეობს. მეჯვრისხევის სასოფლო საბჭოში ხელმოწერის თანხამ 244.000 მანეთს მიაღწია. სოფელ მექვაბიანთკარის კოლმეურნეებმა ნაღდ ფულად შეიძინეს 45.000 მანეთის ბილეთები. ამ კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ს. ბერიშვილმა 4.000 მანეთის ბილეთები შეიძინა. კოლმეურნეებმა ვ. ჩიტიშვილმა და კ. გოგოლაშვილმა—3.000 მანეთის ბილეთები თვითეულმა.

პირველ დღესვე გორის რაიონში ხელმოწერის თანხამ 1.800.000 მანეთს მიაღწია, აქედან ნაღდად შემოსულია 1.500.000 მანეთი.

შ. ჩუბინიძე

ფოთი

ფოთის რაიონის კოლმეურნეობებში ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერა პირველ დღესვე დამთავრდა. ხელმოწერის თანხა უდრის 1.373.000 მანეთს, რაც სარეალიზაციო გათვალისწინებული ბილეთების ღირებულების 328.000 მანეთით აჭარბებს.

სოფელ პატარა ფოთის ჩარკვიანის სახელობის კოლმეურნეობის წევრებმა ხელი მოაწერეს 150.000 მანეთის ბილეთებზე. კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ა. დოშენიმ შეიძინა 10.000 მანეთის ბილეთები. მის მაგალითს მიბაძეს ბრიგადირებმა ა. ჭოჭუას და ვ. რიქამაძემ, რომლებმაც 10.000 მანეთის ბილეთები შეიძინეს თვითეულმა.

ვ. გუჯაბიძე

წულუკიძე

წულუკიძის რაიონში 25 ოქტომბერს საღამოს 8 საათისათვის უკვე გავრცელებული იყო 1,252.000 მანეთის ბილეთები. განსაკუთრებული წარმატებით მიმდინარეობს ბილეთებზე ხელმოწერა კოლმეურნეობებში. ყველაზე ადრე დაამთავრეს ბილეთების გავრცელება სოფელ ივანდიდის სტალინის სახელობის, სოფელ დედალაურის ბერიას სახელობის და სოფელ ახალშენის მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობებში.

ე. ჯაფარიძე

ბაბრა

ბაგრის რაიონში ლატარიის ბილეთებზე ხელმოწერა 25 ოქტომბერს საღამოსათვის დამთავრდა. ნაცვლად ნაგარაუდევი 1.330.000 მანეთისა, რაიონში გავრცელებულია 1.450.000 მანეთის ბილეთები. ამ თანხიდან ნაღდად შეტანილია 785.000 მანეთი.

ტ. გვალია

უკანასკნელი ცნობები

ინგლისის ელჩის დანიშვნა იტალიაში

ლონდონი, 26 ოქტომბერი. (საქდესი). ლონდონში გამოცხადდა, რომ ინგლისის ყოფილი ელჩი ბრაზილიაში ნოელ ჩარლზი, რომელსაც ამჟამად უმაღლესი კომისრის პოსტი უკავია იტალიაში, ინგლისის ელჩად დანიშნეს რომში. გრაფი კარანდინი დანიშნა იტალიის წარმომადგენლად ლონდონში.

სამხედრო დამნაშავეთა დაპატიმრება ფინეთში

ჰელსინკი, 26 ოქტომბერი. (საქდესი). ამ უკანასკნელი დღეების განმავლობაში ფინეთში მოხდა სამხედრო დამნაშავეთა დაპატიმრება.

ოფიციალურ ცნობაში ნათქვამია: „დროებითი ზავის შესახებ შეთანხმების პირობების მეცამეტე მუხლის საფუძველზე ფინეთმა ვალდებულება იკისრა მოკავშირე სახელმწიფოებთან თანამშრომლოს იმ პირთა დაპატიმრების საქმეში, რომელთაც ბრალათ ედებათ სამხედრო დანაშაულებანი და მათი განსაკუთრებული მნიშვნელობის ბრალდებანი სამხედრო ტყვეები".

კიეველი მეთაური შეპმანი ავად გახდა „ნერვების აშლილობით"

საზღვარგარეთ გაჰქცევის ლეგალიზების ცდა

ჟენევა, 26 ოქტომბერი. (საქდესი). გერმანიის რადიოს ცნობით, „სა" რაზმების შტ

პარტიული ცხოვრება

მეტი ყურადღება ლექციურ პროპაგანდას

ლექციურ პროპაგანდას მნიშვნელოვანი ადგილი უკავიათ ჩვენი კადრების მარქსისტულ-ლენინური განათლების საქმეში. საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1938 წლის 14 ნოემბრის დადგენილებაში ნათქვამია: „შემოღებულ იქნას პრაქტიკაში ლექციები, რომლებიც მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდის მნიშვნელოვან მეთოდს წარმოადგენენ. კარგად მომზადებული, შინაარსიანი ლექცია სერიოზულ დახმარებას უნდა წარმოადგენდეს იმ ამხანაგებისათვის, რომლებიც დამოუკიდებლად სწავლობენ „საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“ და მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებებს“.

სამამულო ომის პერიოდში კიდევ უფრო გაიზარდა ლექციური პროპაგანდის მნიშვნელობა. ლექციური პროპაგანდა გვეხმარება ლენინ-სტალინის პარტიის გარშემო მასების დარაზმვაში, ფრონტისადმი დახმარების გასაძლიერებლად საბჭოთა ხალხის მთელი ძალების მობილიზების საქმეში.

ჩვენმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა შესძლეს სალექციო მუშაობაში ჩაებათ და გამოეზარდათ ახალი კადრები. ლექტორთა კადრების ზრდამ გამოიწვია ლექციის ხარისხის, მისი იდეურ-პოლიტიკური დონის შემდგომი გაუმჯობესება (თბილისი, ბორჯომი, ბახარაძე, გურჯაანი და სხვ.). თავისი თეორიული ცოდნის ამაღლებისათვის სისტემატური ზრუნვით, პარტიული ორგანიზაციების მხრივ დახმარებით პროპაგანდისტებმა ამხ. შალესშვილმა, გ. სუპატაშვილმა, პ. გელაშვილმა (ბორჯომი), კუბლაშვილმა, სტამბოლიშვილმა (ბათუმი), ილ. შეფრილმა (ზახაძის რაიონი), ვ. გუჯაბიძემ (ფოთი) და მრავალმა სხვა ამხანაგმა კარგ შედეგს მიაღწიეს. მათ მიერ წაკითხული ლექციები სერიოზულ დახმარებას უწევენ ჩვენს კადრებს.

მრავალფეროვანი გახდა ლექციების თემატიკა. ბორჯომის რაიონში ლექციებს კითხულობენ: საერთაშორისო მდგომარეობაზე, სამამულო ომზე, საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიაზე, ამხანაგ სტალინის წერილზე „საბჭოთა კავშირის დიდი სამამულო ომის შესახებ“, ამხანაგ სტალინის რეგოლუციურ მოღვაწეობაზე საქართველოსა და ამიერ-კავკასიაში, ფილოსოფიაზე, ლიტერატურაზე, საბჭოთა ზურგის მუშაობაზე და სხვ. საჯაროდ წაკითხვამდე ყველა ლექციას წინასწარ ამოწმებს რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილება. თვით ლექტორთა თეორიული დონის ამაღლებისათვის რაიონში 25 ლექცია მოეწყო.

ლექციური პროპაგანდის დარგში ზოგიერთ ს/ქალაქო კომიტეტსა და რაიკომს ჯერ კიდევ აქვს მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებანი. ლექციის დაბალი ხარისხი, თემატიკის ერთფეროვნება, პარტიული ორგანიზაციების მხრივ სუსტი კონტროლი და დახმარება ლექტორებისადმი, სალექციო მუშაობაში შტატგარეშე ლექტორების არასაკმარისი მონაწილეობა, ქალაქკომებთან არსებული ლექტორთა ჯგუფების სუსტი მუშაობა — აი ზოგიერთი მთავარი ნაკლი სალექციო მუშაობაში.

საქართველოს კ. პ. (ბ) სტალინირის საქალაქო კომიტეტთან არსებული ლექტორთა ჯგუფი იშვიათად იკრიბება. ლექციების დიდი წილი ლექტორთა ჯგუფში განუხილველად და შეუფიქრებლად იკითხება. ზოგჯერ ლექციებს არჩევენ, მაგრამ ზერელედ, ფორმალურად. მაგალითად, ლექტორთა ჯგუფმა ისიც ვერ შენიშნა, რომ საქალაქო კომიტეტის ერთ-ერთი ლექტორის ლექცია რასიული თეორიის შესახებ მთლიანად გადაწერილი იყო ჟურნალიდან. აქ არ მიმართავენ გასარჩევ ლექციის წინასწარ რეცენზირებას. ზოგიერთი შტატგარეშე ლექტორი მთელი თვეობით არ კითხულობს ლექციას. მაგალითად, ლექტორს ამხ. ბეკაურას (სტალინირის პედაგოგიური ინსტიტუტის მარქსიზმ-ლენინიზმის კათედრის გამგე) ნახევარი წლის განმავლობაში არ წაუკითხავს ლექცია. იშვიათად კითხულობს ლექციებს ლექტორი ამხ. შაულოხოეც. ქალაქ ჭიათურაში ლექციების ორ მესამედს ლექტორთა ჯგუფში განუხილველად კითხულობენ, ხოლო სხვებს ყურადღებით არ ისმენენ. მაგალითად, ლექტორ გ. შანიძის ლექცია მთლიანად გადაწერილი აღმოჩნდა, ხოლო ლექტორთა ჯგუფმა ეს ვერ შენიშნა განხილვის დროს. ჭიათურაში იშვიათი არ არის ლექციების ვადის გადადების და მათი ჩატარების ცუდი ორგანიზაციის შემთხვევები. ლენინისა და სტალინის სახელობის მაღაროებში, აგრეთვე ქალაქის საბჭოში, ბანკში, ფოსტაში და სტამბაში“ ხელმძღვანელი მუშაკები ხშირად არ ესწრებიან ლექციებს.

ბათუმში შედარებით უკეთ არის დაყენებული ლექციური პროპაგანდა, მაგრამ იქაც აქვს ადგილი ლექციების ჩაშლისა და ლექტორთა ჯგუფის მიერ განუხილველი ლექციების წაკითხვის შემთხვევებს. ერთფეროვანია ლექციების თემატიკაც. მცირე რაოდენობით იკითხება ლექციები მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფიიდან, ეკონომიური მეცნიერებიდან, ლიტერატურიდან და სხვ.

პროპაგანდისა და აგიტაციის მუშაკების ვალია დაეხმარონ ლექტორებს ლექციის გეგმის შედგენაში. არის ისეთი შემთხვევები, როცა ზოგიერთი ახალგაზრდა ლექტორი ლექციებს იწყებს მეტად შორიდან, ეკარგება ლექციის ძირითადი იდეა და ლექცია უფერული და ზვრელე გამოუდის. ამის მაგალითს წარმოადგენს სტალინირის საჭლაქო კომიტეტის ლექტორის ამხ. ცახილოვის ლექცია „ვერმანიის საგარეო პოლიტიკა“. ამხ. ცახილოვი გერმანიის საგარეო პოლიტიკის გადმოცემას იწყებს 1214 წლიდან, შემდეგ ეხება ჩედის ტბაზე მომხდარ ბრძოლას, რუსების მიერ ბერლინის აღებას 1760 წელს, 1914-1918 წლების ომს და ათავებს ფაშიზმის საგარეო პოლიტიკის გადმოცემით. ცხადია, ამხ. ცახილოვი არ დაფიქრებია არც თავის შესაძლებლობას და არც იმას, რომ შვიდი საუკუნის მანძილზე გერმანიის საგარეო პოლიტიკის ხელმძღვანელობას ერთი ლექციით შეუძლებელი იყო. ამიტომ ამხ. ცახილოვმა ვერ გაჯაშუქა თემის ძირითადი საკითხი.

ჭიათურის საქალაქო კომიტეტის ლექტორის ამხ. ტყემალაძის ლექციაში („ბოლშევიკების პარტია ბრესტის ზავისათვის ბრძოლაში“) ერთ მესამედამდე შესავალს უჭირავს. შესავალში ლაპარაკია ძსეთ საკითხებზე, რომელთაც უშუალო კავშირი არა აქვთ თემასთან.

ზოგიერთ ლექტორს მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსების შრომებიდან სწორად არ მოჰყავს ციტატები (ჭიათურა, ლექტორი ჯაიშვილი). ეს უნდა ავხსნათ ამ ლექტორების დაუდევრობით, ზოგჯერ ლექციებში არის ფაქტიური ხასიათის შეცდომები (ზ. რუსიძის ლექცია — ბათუმი, ი. ჯანელიძის ლექცია — ბახარაძის რაიონი). არასწორი და ბუნდოვანი წინადადებები (სოხუმი, პარტკაბინეტის შტატიანი კონსულტანტის ამხ. კუპრავას ლექცია). არიან ამხანაგები, რომლებიც სეროზულად არ ამზადებენ თემას და ლექციის მაგივრად 15-20-წუთიან საუბარს ატარებენ. ზოგან ლექტორები მსმენელთა მიერ დასმულ კითხვებზე ვერ აძლევენ ამომწურავ პასუხს (ჭიათურა).

ბევრ ადგილას სუსტად მუშაობენ განათლების განყოფილებასთან არსებული სალექციო ბიუროები, რომლებიც მოწოდებული არიან მოსახლეობის ფართო ფენებისათვის, განსაკუთრებით სოფლად, სისტემატურად აწყობდნენ სამეცნიერო-პოპულარული ხასიათის ლექციებს ბუნებისმეტყველებიდან, ასტრონომიიდან, ლიტერატურიდან, მედიცინიდან, აგრონომიიდან და სხვ. საჭიროა გადაჭრით გაეუქმებინათ სალექციო ბიუროების მუშაობა. სამეცნიერო-პოპულარული ხასიათის ლექციები უნდა იდგნენ თანამედროვე მეცნიერების მიღწევების დონეზე და მათ მომზადებასა და ჩატარებაში ენერგიულ მონაწილეობას უნდა იღებდნენ შესაბამისი დარგის მეცნიერი მუშაკები და სამეცნიერო დაწესებულებები.

ნაკლოვანებანი ლექციური პროპაგანდის დაყენების საქმეში უმთავრესად იმით აიხსნება, რომ ზოგიერთი პარტიული ორგანიზაცია ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევს ამ საქმეს. ლექტორთა ჯგუფები და პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებანი არასაკმაოდ ახორციელებენ ლექციების ხარისხის კონტროლს, განსაკუთრებით იმ ლექციებისას, რომლებიც ტარდება რაიონებში ადგილობრივი პროპაგანდისტების ძალებით. აუცილებელია გამოვასწოროთ ეს მდგომარეობა. უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ „არც ერთი ლექტორი დაშვებულ არ იქნას ლექციების წასაკითხავად, ვიდრე პარტიის ოლქკომისია ან რაიკომის პროპაგანდის განყოფილება წინასწარ არ შეამოწმებს ლექტორის მომზადების დონეს“ (საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1939 წ. 16 აგვისტოს დადგენილებიდან).

ნაკლოვანებათა აღმოფხვრით, ლექციური პროპაგანდის ხარისხის კიდევ უფრო გაუმჯობესებით მეტი დახმარება გავუწიოთ მარქსისტულ-ლენინური თეორიისა და ბოლშევიკური პარტიის გმირული ისტორიის დამოუკიდებლად შემსწავლელ ამხანაგებს.

მ. ალექსიშვილი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდის სექტორის გამგე.

თემატიკის მრავალფეროვნებისათვის

ლექციები და მოხსენებები რაიონში ეწყობა საქართველოს კ. პ. (ბ) სტალინის რაიკომის გეგმის მიხედვით. გეგმებს ყოველთვიურად ადგენს რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილება და ამტკიცებს რაიონული კომიტეტის ბიურო.

გასულ თვეში რაიონის პარტიული აქტივისათვის ჩატარდა დოცენტ დ. ენუქიძის ლექცია თემაზე — „ბოლშევიკური ორგანიზაციების შექმნა ამიერ-კავკასიაში“. ლექტორმა ბევრი საინტერესო მასალა გააცნო მსმენელებს. რაიონის სამეურნეო აქტივმა ინტერესით მოისმინა ლექციები დოცენტების—ირ. მიქელაძისა —„სოციალისტური საწარმოს მართვის ძირითადი პრინციპები“ და შ. გვათუასი—„საბჭოთა სახელმწიფო სამამულო ომის დროს“. რაიონის მოსახლეობისათვის მოეწყო ამხ. ფრიშენბერგის ლექცია საერთაშორისო მდგომარეობის შესახებ. ამხ. სულეიმანიძე ლექციას წაიკითხა თემაზე—„სამამულო ომის მიმდინარე მომენტი და სსრ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობა“. ამ ლექციას, რომელიც ორჯონიკიძის საბჭოს კულტურისა და დასვენების პარკში შესდგა, დიდძალი ხალხი დაესწრო.

თბილისის კომიტეტის ლექტორებთან ერთად რაიონში მოხსენებებით გამოდიან ხელმძღვანელი მუშაკები. რაიკომის მდივანმა ამხ. გ. ტატიშვილმა პროპაგანდისტთა და აგიტსემინარის ხელმძღვანელთათვის გააკეთა მოხსენება საბრიან ფართობის დაცვის შესახებ. მოსახლეობაში მომუშავე აგიტატორთათვის ამავე თემაზე მოხსენებით გამოვიდა რაისაბჭოს აღმასკომის კომუნალური მეურნეობის განყოფილების გამგე ამხ. ვ. ლელანი. კომკავშირის აქტივისათვის მოხსენება თემაზე—„ყოველმხრივი დახმარება ფრონტს“ გააკეთა საქართველოს ალკ თბილისის ორგანიზაციის სტალინის რაიკომის მომხსენებელთა ჯგუფის ხელმძღვანელმა ამხ. რუბინშტეინმა. სალექციო მუშაობაში ავრეთვე ჩაბმული არიან რაიონის ტერიტორიაზე არსებული ინსტიტუტების პროფესორ-მასწავლებლები.

რაიონში ჯერ კიდევ არის ლექციების ჩაშლის შემთხვევები. მაგალითად, 27 სექტემბერს მაუდის ფაბრიკაში დღის 3 საათსა და 30 წუთზე დანიშნული იყო ლექცია თემაზე—„ქართველი მხედართმთავარი გიორგი საკაძე“. ლექცია ჩაიშალა იმის გამო, რომ ლექტორი არ გამოცხადდა. სალექციო მუშაობის გეგმა არ თვალისწინებს ყველა შესაძლებლობას, რაც რაიონს ამ მხრივ გააჩნია. რაიკომს შეუძლია ლექციების თემატიკა უფრო მრავალფეროვანი გახადოს. სექტემბრის და ოქტომბრის გეგმებში ცოტაა თემები საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიის, სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის, ფილოსოფიის საკითხებზე.

სტალინის რაიონში ღირსშესანიშნავი ისტორიული ადგილებია, რომლებიც დაკავშირებულია დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის ცხოვრებასა და მოღვაწეობასთან. ამ ადგილებზე სანახავად მშრომელები მოდიან არა მარტო ჩვენი რესპუბლიკის, არამედ საბჭოთა ქვეყნის ყველა კუთხიდან. ასეთი ადგილებია: თბილისის გეოფიზიკური ობსერვატორია, სადაც 1899-1901 წლებში მუშაობდა დიდი სტალინი, ტრამვაის პარკი, სადაც 1900 წლის პირველ იანვარს გრანდიოზული გადიცვა მოაწყეს ამხანაგმა სტალინმა და მისმა თანამებრძოლმა ლადო კეცხოველმა, პლეხანოვის პროსპექტზე—ჩოდრიშვილების სახელოსნო, კავკასიის ბოლშევიკების სახელმწიფო მუზეუმი—კავკასიის კავშირის კომიტეტის კონსპირაციული ბინა 1904-1906 წლებში და სხვ. ამასთან დაკავშირებით რაიკომს შეეძლო უფრო ხშირად ჩაეწყო ექსკურსიები ამ ადგილებზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ ლექციების რიცხვი ქართულ ენაზე საგრძნობლად ცოტაა. პარტიის რაიონულმა კომიტეტმა ამ გარემოებას ყურადღება უნდა მიაქციოს.

ე. ჭანიშვილი

გავაძლიეროთ კონტროლი ლექციის ხარისხზე

სამამულო ომის დღეებში თბილისის პარტიულმა ორგანიზაციებმა სალექციო მუშაობის საგრძნობი გამოცოცხლება შეიძინეს. საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილება რაიკომების მიერ წარმოდგენილ საორიენტაციო თემებს აზუსტებს საწარმო-დაწესებულებათა თავისებურობის გათვალისწინებით, ხოლო ლექციების გეგმის განხილვისას თათბირზე იწვევს რაიკომების პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა გამგეებს.

თბილისის კომიტეტის სალექციო გეგმაში ასახულია დიდი სამამულო ომის, ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის ისტორიის, სსრ კავშირისა და საქართველოს ისტორიის, ფილოსოფიის, ლიტერატურისა და მეცნიერების სხვა დარგების საკითხები. ამხანაგ სტალინის ისტორიული წერგნის „საბჭოთა კავშირის დიდი სამამულო ომის შესახებ“ შემსწავლელთა და სახმარებლად სისტემატურად იკითხება ლექციები ცალკეულ თემებზე. სათანადო ყურადღება ეთმობა ლექციების მოწყობას საქართველოსა და ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხებზე. განსაკუთრებით ამხანაგ ლავრენტი ბერიას შესანიშნავი წერგნის „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“ შემსწავლელთა დასახმარებლად. ამასთან ერთად თბილისის კომიტეტი აღერებს ლექციებს ქალაქის პარტიულ-სამეურნეო აქტივისათვის.

თბილისის კომიტეტს შემოკრებილი ჰყავს ქვალიფიციურ ლექტორთა კადრებს—3 შტატის ლექტორი და 60-მდე შტატგარეშე ლექტორი. ლექტორებად მუშაობენ პარტიული და სამეურნეო მუშაკები, მეცნიერები, ლიტერატორები. ლექტორის პრად ბარათში აღნიშნულია ის თემები, რომლებიც მას მომზადებული აქვს. ამავე დროს ლექტორები სისტემატურად მუშაობენ ახალი თემების მოშზადებისათვის. ქ. კეცხოველის სახელობის საქალაქო პარტკაბინეტი ლექტორებს ეხმარება ლიტერატურით, კონსულტაციით, ბიბლიოგრაფიით. თუმცა იშვიათად, მაგრამ მაინც ხდება ლექტორთა ურთიერთდასწრება ლექციაზე.

ახალი თემების დამუშავების ხარისხი მოწმდება საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტთან არსებულ ლექტორთა ჯგუფის სხდომაზე. სხდომამდე წარმოდგენილ თემას სარეცენზიოდ გადასცემენ ლექტორთა ჯგუფის წევრს. ამ რეცენზიას და მთლიანად თემას საფუძვლიანად განიხილავს ლექტორთა ჯგუფის სხდომა. ლექტორს ეძლევა სათანადო მითითებები. ეს დიდ დახმარებას უწევს მას. აქვე აღსანიშნავია, რომ თბილისის კომიტეტის ლექტორთა ჯგუფი ყველა ლექტორის ლექციას როდი იხილავს. არიან ლექტორები, რომლებიც წლების განმავლობაში კითხულობენ და მათი ერთი ლექციაც არ არის განხილული სალექციო ჯგუფის სხდომაზე. ეს უსათუოდ დიდი ნაკლია.

თბილისის კომიტეტს ლექტორთა ჯგუფში ალიზარდენ ლექტორთა ახალი კადრები. სამი წელია ლექტორად მუშაობს ამხ. ქსენია ანთაძე. მან გაუმჯობესებად დაიწყო პირველი თემის დამუშავება, მაგრამ ყოველდღიური ზრუნვისა და დახმარების შედეგად, ლექტორთა ჯგუფზე მისი ლექციის გარჩევისა და მითითებების შემდეგ იგი ახლა თავის მოვალეობას კარგად ასრულებს. დიდი ხანი არ არის, რაც ლექტორთა ჯგუფში მუშაობს ამხ. კ. ალანია. მისი პირველი თემაა „საბჭოთა ახალგაზრდობის მორალური სახე სამამულო ომში“. ლექტორთა ჯგუფის სხდომაზე ამას წინათ განიხილეს ამხ. ალანიას ლექცია. ლექტორებმა აღნიშნეს, რომ ამხ. ალანიას სათნებრესო მასალები დაუგროვებია სამამულო ომში საბჭოთა ახალგაზრდობის მონაწილეობის შესახებ. ამასთან ერთად მას მიუთითეს, რომ ლექციას აკლია განზოგადება და მასალათა ორგანული ურთიერთდაკავშირება. ლექტორმა ეს შენიშვნები მიიღო და ახლა ასწორებს ლექციას ლექტორთა ჯგუფის მითითებათა მიხედვით. მესამე ვაჟთა სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს ამხ. ხარშილაძეებს პირველ ხანებში ლექციების კითხვისას ეტყობოდა ტექსტიდან კითხვის ჩვევა, მაგრამ ახლა ეს ნაკლი გამოსწორა და ახლა მისი ლექციით აღფრთოვანებულია მსმენელი.

ლექტორთა კვალიფიკაციის ამაღლებლად ეწყობა თათბირები. მათ დიდ დახმარებას უწევს ავრეთვე თბილისის კომიტეტში მოწყობილი სპეციალისტთა ლექციები საერთაშორისო საკითხებზე, პარტიის ისტორიიდან, ფილოსოფიიდან და სხვ.

თბილისის კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილება სწავლობს აუდიტორიის აზრს ლექციის შესახებ და მხედველობაში იღებს მსმენელთა შენიშვნებს. როგორც წესი, თბილისის კომიტეტის საგზურში, რომლითაც ლექტორი წარმოებაში მიდის, ლექციის დასასრულ შეფასებას სწერს პარტიული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, და ამის მიხედვითაც მსჯელობენ ჩატარებული ლექციის ავკარგიანობაზე.

სექტემბერში თბილისის კომიტეტმა 152 ლექცია და მოხსენება ჩაატარა. ოქტომბერში გათვალისწინებულია 144 ლექცია. ეს დიდი დახმარებაა ჩვენი კადრებისათვის, აქტივისათვის. ამასთან ერთად უნდა აღვნიშნოთ, რომ აუცილებელია მეტი ლექციები ეწყობოდეს საბუნებისმეტყველო-სამეცნიერო თემებზე.

ლ. სტურუა

საქართველოს კ. პ. (ბ) ქლუხორის რაიკომის პლენუმი

შესდგა საქართველოს კ. პ. (ბ) ქლუხორის რაიკომის მეორე პლენუმი. ქლუხორის პარტიული ორგანიზაციებისა რაიონული კრების გადაწყვეტილებათა შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მოხსენება გააკეთა რაკომის მდივანმა ამხ. კვარაცხელიამ. კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები: ჩიქვანიძე, ნიჟარაძე, ქურიძე, რეხვიაშვილი და სხვ.

მომხსენებლებმა და კამათში გამოსულმა ამხანაგებმა აღნიშნეს მნიშვნელოვანი წარმატებანი სოფლის მეურნეობის დარგში. კარგად ჩატარდა მარცვლეული კულტურების მოსავლის აღება. წელს საშუალოდ ჰექტარზე მოვიდა 17 ცენტნერი ქერი და 10 ცენტნერი ხორბალი. სოფელ ტებერდის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობამ ჰექტარზე 18 ცენტნერი ქერი და 15 ცენტნერი ხორბალი მოიყვანა, ამჟამად კოლმეურნეობებში გაშლილია სიმინდის და კარტოფილის მოსავლის აღება. ჰექტარზე იღებენ 13 ცენტნერ სიმინდს და 10 ტონა კარტოფილს. წარმატებით მიმდინარეობს მზრალდ ხვნა, რომლის გეგმა შესრულებულია 45 პროცენტით.

ბევრი რამ გაკეთდა ქალაქის კეთილმოწყობისათვის. რაიონის სამრეწველო საწარმოები საოქტომბრო შეჯიბრებაში არიან ჩაბმული და დღითი დღე ზრდიან პროდუქციის გამოშვებას, ამაღლებენ ხარისხს.

საავიტაციო-საპროპაგანდო მუშაობის მდგომარეობის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე ამხ. ხურცილავა. პლენუმმა მოისმინა აგრეთვე მოხსენება პარტიაში მიღების საკითხზე. კამათში მონაწილეობა მიიღეს ამხანაგებმა: ჩებანოვმა, გრიგორიანმა, რეხვიაშვილმა, თოფურიამ, ხიდაშელმა, ჟღენტმა და სხვ.

პლენუმის დასასრულს სიტყვა წარმოსთქვა რაიკომის მდივანმა ამხ. ა. იმნაძემ.

განხილულ საკითხების გამო პლენუმმა პრაქტიკული ღონისძიებანი მიიღო.

პ. ჭანკვეტაძე

პარტორგანიზაციის მღივნის ანგარიში რაიკომის ბიუროზე

მახარაძე („კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტისაგან). საქართველოს კ. პ. (ბ) მახარაძის რაიკომის ბიუროს განხილვა სოფელ თხინვალის საკოლმეურნეო პირველადი პარტიული ორგანიზაციის მდივნის ამხ. შ. ურუშაძის ანგარიში.

მიღწევებთან ერთად ბიუროზე აღინიშნა პარტიული ორგანიზაციის მუშაობის სუსტი მხარეები. პარტიული ორგანიზაცია ვერ ახორციელებს კოლმეურნეობის გამგეობის საქმიანობის კონტროლის უფლებას და სუსტად ხელმძღვანელობს საწარმოო დავალებათა შეასრულებლად. ამის გამო კოლმეურნეობა ჩამორჩება ჩაისა და ტუნგოს პლანტაციების მოვლაში. 109 ჰექტარი ჩაის პლანტაციიდან მეორედ გათხნილია 28 ჰექტარი, ხოლო მესამედ—3 ჰექტარი; მოუვლელია 3,5 ჰექტარი ტუნგოს პლანტაცია.

წელს პარტიულ კრებაზე 14 სამეურნეო საკითხი განიხილეს; მოსმენილ იქნა კოლმეურნეობის თავმჯდომარისა და ბრიგადირების მოხსენებები. დღის წესრიგში ისმებოდა სხვა მნიშვნელოვანი სამეურნეო საკითხებიც. მათ ირგვლივ გამოჰკრთდათ დადგენილებები, სახვედნენ ღონისძიებებს, მაგრამ არ ხდებოდა შესრულების შემოწმება.

პარტიული ორგანიზაცია სუსტ დახმარებასა და ხელმძღვანელობას უწევდა კოლმეურნეობასთან არსებულ კომკავშირის პირველადს ორგანიზაციას. ამის გამო იქ დაბალი იყო კომკავშირელთა ავანგარდული როლი.

ბიუროს პრაქტიკული ღონისძიებანი დაუსახა თხინვალის საკოლმეურნეო პარტიულ ორგანიზაციას ამ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

ლ. ლოლაძე

საქართველოს კ. პ. (ბ) ხაშურის რაიკომის პარტკაბინეტის გამგე გრ. მეტრეველი ხაშურის საქალაქო საბჭოს, კავშირგაბმულობის მუშაკებს, მტს-ის მუშა-მოხამსახურეებსა და ვაჟთა პირველი საშუალო სკოლის მოსწავლეებს უკითხავს ლექციას თემაზე: „უნგრეთი—გერმანიის ვასალი“.

ფოტო რ. აკოფოკისა.

ალ. აბაშელი

ჩემი მადლობა

თითქო მოწაფე ვდგავარ დაფასთან,
გულს მღელვარების ალი ედება.
როგორ ამაღლდა, როგორ დაფასდა
დღეს ჩემი მცირე შემოქმედება!

მე ვადიდებდი ჩვენს უკვდავებას,
ვაჟკაცის ხმალთან ლექსით მივედი.
მაგრამ რაც შევქმენ — მეცოტავება,
გულს დარჩენია ხვალის იმედი.

შემომეშველოს დღე ხვალინდელი,
შევსძლო სიმღერით გულის ავსება,
იქნებ მოვასწრო კიდევ იმდენი,
რომ გავამართლო ეს დაფასება.

მე ჩემი ქვეყნის ვალი მედება,
ამიტომაც ვარ აღელვებული.
მღელვარე გულში აღარ მეტევა
მადლობის გრძნობა მოჭარბებული.

სხივი და ჩრდილი გარდასულ დღეთა
მე ჩემს ლექსებში დავაბინავე.
ახლა მომავალ დღეებსაც ვხედავ,
არწივებივით რომ მოფრინავენ.

მოაქვთ უცნობი სიტყვა ახალი,
შთაგონებათა ახალი წყება.

23 ოქტომბერი 1944 წ.

ასე მგონია, უფრო მაღალი
შემოქმედება ჩემი წინაა.

მესმის მებრძოლი დღის მოწოდება:
სჭრიდეს კალამი როგორც ხანჯალი!
კიდევ მიწყვია გულში ზოდებად
ლექსების ოქრო დაუხარჯავი.

მინდა ამოვსწვა მე ეს მადანი,
ამოვალაგო ოქრო რაც არის,
რომ აღარ დარჩეს ამოსატანი
ანთებულ სიტყვის ერთი მარცვალიც.

შემდეგ უსაზღვრო მყუდროებაში
გადავისროლო დაცლილი გული,
ოღონდ პოეტთა მშობლიურ ბაღში
მეც დამრჩეს სიტყვა აყვავებული.

ჰქროდეს ნიავი, ბაღი მღეროდეს,
ჩემიც ისმოდეს მწყობრში ძახილი,
ჩვენს წმინდა კერას მზე დასცქეროდეს
სამარადისოდ ნისლ გადაყრილი.

და შემოსილი მზიური ალით,
თოვლიან მთებით ცამდე ასული,
ბრწყინავდეს ქართლი—ფირუზის თვალი,
კავკასიონის ბროლში ჩასმული.

*) ეს ლექსი ალ. აბაშელმა წაიკითხა მის საიუბილეო საღამოზე რუსთაველის თეატრში 1944 წ. 23 ოქტომბერს.

გადაცემა მეღვინისა „კავკასიის დაცვისათვის“

ტყიბული („კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტისაგან). 22 ოქტომბერს ტყიბულის რაიონის მოწინავე ადამიანებს გადაეცა სამაყო ჯილდო—მედალი „კავკასიის დაცვისათვის“.

სარაიონო თეატრში თავი მოიყარეს მეშახტეებმა, კოლმეურნეებმა, რაიონის პარტიულმა და სამეურნეო მუშაკებმა, იმათ, ვინც ზურგში მაღალნაყოფიერი შრომით იბრძოდა მშობლიური კავკასიის დასაცავად.

დაჯილდოებულთ მედლები გადასცა მშრომელთა დეპუტატების ტყიბულის რაიონაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ამხ. ი. გორგიძემ.

სამშობლოს ჯილდოები მიიღეს: ლენინის სახელობის შახტის უფროსმა ნ. კვინიხიძემ და ამავე შახტის ზეინკალმა ს. ბაკურაძემ, ტყიბულის რაიონიწგნის გამგემ ვ. კორძაძემ და უფროსმა აგრონომმა ი. გიორგობიანმა, სტალინის სახელობის შახტის პარტბიუროს მდივანმა რ. სადუნიშვილმა და იმავე შახტის მოწინავე ცვლის უფროსმა ა. გაბრიაძემ, საქართველოს კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგემ გ. ნასარაიამ, ახალსოფლის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე გ. გვენეტაძემ, კოლმეურნე ბენია ხუციბერიძემ და მისმა შვილმა მეშახტე შოთა ხუციბერიძემ, გელათის მაღაროს პარტბიუროს მდივანმა ბ. კობახიძემ და სხვებმა. მედალი „კავკასიის დაცვისათვის“ მიიღო რაიონის 114 მოწინავე ადამიანმა.

დაჯილდოებულთა სახელით გამოვიდნენ: ა. ყიფიანი, პ. გძელაშვილი, შ. კახიძე და ვ. კორძაძე.

დ. ქათამაძე

თელავი („კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტისაგან). 22 ოქტომბერს თელავის საბელშწიფო თეატრში მშრომელთა დეპუტატების თელავის რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ამხ. არ. უთიაშვილმა მედალი „კავკასიის დაცვისათვის“ გადასცა რაიონის წარჩინებულ ადამიანებს.

მედლები მიიღეს თელავის აბრეშუმის ძაფსაღები ფაბრიკის საამქროს უფროსმა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ამხ. ნ. დევიძემ, ფაბრიკის ბრიგადირმა სონა უთალიშვილმა, ახმეტის ხეტყის საბურები კომბინატის ორასოვნებმა თამარ მუშლაურმა და მარიამ ხოხობაშვილმა, ექიმებმა შალვა გვიშიანმა, შალვა დეკანოზიშვილმა და ნიკოლოზ ზაუტაშვილმა. მედლები გადაეცათ აგრეთვე კურდღლეურის 26 კომისრის სახელობის კოლმეურნეობის ორდენოსან თავმჯდომარეს მიხეილ გიორგაძეშვილს, ამ კოლმეურნეობის მედალოსან ბრიგადირს ბესო ბაბუნიძეს, სანიორის კოლმეურნეობა „პირველი მაისის“ თავმჯდომარეს ბუღდან თათულაშვილს, მეაბრეშუმეობის ნოვატორს ორდენოსან ოსანა აივაზაშვილს და სხვებს.

სამაყო ჯილდო—მედალი „კავკასიის დაცვისათვის“ მიიღო რაიონის 193 წარჩინებულმა ადამიანმა.

დაჯილდოებულთა სახელით სიტყვებით გამოვიდნენ და ახალი ვალდებულებანი იკისრეს აბრეშუმის ძაფსაღები ფაბრიკის ბრიგადირმა სონა უთალიშვილმა, სოფელ არაშენდის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ამხ. კ. ხუციშვილმა, იყალთოს სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. ბ. ჭიბალაშვილმა და სხვებმა.

ს. ქოჩლაძე

კომკავშირულ თემაზე

აგიტაცია კომკავშირის ღვიძლი საქმეა

მოძალებულია საშემოდგომო სამუშაოები. ერთი საათის გაცდენაც ზარალია კოლმეურნეობისათვის. ტბის (ბორჯომის რაიონი) კოლმეურნეობის მემინდვრეობია მე-2 ბრიგადის წევრი მარო ლომიძე კი თბილზედ აცდენს სამუშაო დღეებს, სეირნობაში აცდენს დროს. მე-2 ბრიგადაში საკოლმეურნეო კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანი მარგალიტა ლურსმანაშვილი ატარებს აგიტასაუბრებს.

თუ რატომ არ დადის სამუშაოდ ლომიძე, ამ კითხვას ერთხელაც არ დაუინტერესებია აგიტატორი. ის მართალია დადის ველად, მაგრამ მარტო სიარული ხომ არ კმარა. ამხ. ლურსმანაშვილი მსმენელებთან მხოლოდ გაზის კითხულობს და ამით ამოწურავს თავისი სააგიტაციო საქმიანობას. აგიტატორს არ ჯსაუბრებია კოლმეურნეებთან იმის შესახებ, თუ როგორ ასრულებს მე-2 ბრიგადა მის წინაშე მდგომ ამოცანებს.

ვილაპარაკოთ ამ პატარა სოფლის სხვა აგიტატორებზეც. აქ კიდევ ორი აგიტატორია — თამარ და ნორა ლურსმანაშვილები. ისინიც ვერ დაიტრაბახებენ კარგ მუშაობას.

საკოლმეურნეო კომკავშირულმა ორგანიზაციამ დაინახა, რომ აგიტატორი თამარ ლურსმანაშვილის მუშაობა არ დააკმაყოფილებდა. კომკავშირის კრება

საერთაშორისო მიმოხილვა

წითელმა არმიამ გერმანელ ფაშისტ დამპყრობთაგან გაასუფთავა თითქმის მთელი ბალტიისპირეთი, რკინის რკალად შემოერტყა აღმოსავლეთ პრუსიას და შეიკრა მის ტყვიტორიაზე.

„რუსები უმაგალითო სისწრაფით მიდიან წინ და 6 დღის ბრძოლებში თითქმის 90 მილი გაიარესო",—წერდა საბჭოთა ჯარების ბალტიისპირეთის ოპერაციებზე პოლ უინტეტონი „ნიუს ქრონიკლში".

გერმანელი რადიოკომენტატორი დიტმარი ამაოდ ცდილობს დაამშვიდოს გერმანელები:

„სრულიადაც არ შეიძლება ეჭვი ვიქონიოთ, რომ ახლანდელ სიტუაციაში არც ერთ მომენტს არა აქვს ჩვენთვის ისეთი მნიშვნელობა, როგორც ფრონტის მაქსიმალურად შემოკლებას. პირდაპირი თავდაცვის დედაარსი ამაში მდგომარეობს, რომ ომითთვის, ვინც ამ თავდაცვით უნდა ისარგებლოს, უცილობლად საზარალოა ყოველი ზედმეტი დასაცავი ტერიტორია".

ამრიგად, დიტმარის სიტყვებით გამოდის, რომ ჰიტლერის ყოველი ახალი მარცხი, რომელსაც თუნდაც გერმანიის მიწა-წყლის დაკარგვა მოსდევდეს, გერმანელებს უნდა ახარებდეს, ვინაიდან ფრონტის ხაზი მოკლდება.

მაგრამ დიტმარის ეს სისულელეები არ სჯერა თვით გებელსს, რომელმაც თავის გამოსვლაში რადიოთი „მოუწოდა გერმანელებს, თქვენი სხვეულით გააკეთეთ ცოცხალი კედელი, რომელიც შეაჩერებს მოკავშირეთა ჯარების შემტევ ნაღვარსო", ე. ი. გერმანიის სამოქალაქო მოსახლეობას მოუწოდა შეასრულოს ის, რისი შესრულებაც გერმანიის არმიამ ვერ მოახერხა.

საბოლოო კატასტროფის ჩრდილი თვალწინ უდგას ყოველ გერმანელს. წითელმა არმიამ გადალახა უკანასკნელი კილომეტრებიც, რომლებიც მას ფაშისტი მხეცის ბუნაგს აშორებდა. ჰიტლერმა ძირითად ძალებს თავი მოუყარა აღმოსავლეთში, აქ გადმოიყვანა თავისი დივიზიები ნორვეგიიდან და პოლანდიიდან, აგრეთვე თავისი რეზერვების ნაშთები გერმანიიდან, ხოლო დასავლეთში 600-კილომეტრიან ფრონტზე თავის დასაცავად მოკავშირეთა ორ-სამმილიონიან არმიას სულ რაღაც 300-450 ათასი კაცი დაუპირისპირა. ორი მეომარი მხარის ძალთა ამ თანაფარდობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება, თუ მხედველობაში მივიღებთ ლონდონის რადიოს სამხედრო მიმომხილველ პატრიკ ლეისის კომენტარს. ამ მიმომხილველმა განაცხადა, რომ „გერმანელები — ანდა ყოველ შემთხვევაში ზოგი მათგანი — ისევ დარწმუნებული არიან, რომ ინგლის-ამერიკის ამა წლის ღონისძიებებს ჯერ კიდევ არ მიუღწევიათ თავიანთი უმაღლესი წერტილისათვისო".

წითელი არმიის დარტყმების შედეგად ფაშისტური ბლოკის დარღვევამ გერმანიის სამხედრო ეკონომიკა განსაკუთრებით კრიტიკულ მდგომარეობაში ჩააყენა. გერმანიის რკინის მადნის მარაგი გასულ წელთან შედარებით 65 პროცენტით შემცირდა. ამა წლის დამდეგთან შედარებით თუჯის წარმოებამ 20 პროცენტი ანუ 45 პროცენტით იკლო. ფოლადის გამოშვება 40 პროცენტით შემცირდა, სპილენძის—60 პროცენტით. ქრომის იმპორტი სრულიად შესწყდა. ორი მესამედით შემცირდა მოლიბდენის საერთო მარაგი, ბოქსიტებისა—სანახევროდ. კობალტის 80 პროცენტი ფინეთიდან შედიოდა, გერმანიამ დაკარგა კობალტიც და პეტსამოს ნიკელიც. გერმანიაში ვოლფრამის შეტანა შესწყდა.

ფინეთის კაპიტულაციამ საფრთხე შეუქმნა გერმანიისათვის შეედინა ნედლეულის წყაროებს. სანამ შვეცია ჰიტლერელთა მუხრუჭში იმყოფებოდა, ჰიტლერს პირველხარისხოვანი შეედინა მადანიც ჰქონდა და პირველხარისხოვანი შეედინა ბურთულსაკისრებიც. ახლა უკვე შესწყდა შეედინა ბურთულსაკისრების გერმანიაში გაზიდვა.

რაც შეეხება ჩვენს მოკავშირეებს, საომარი მოქმედების რაიონი დასავლეთში 60 კილომეტრზეა გერმანიის ეკონომიკის ძირითადი ბაზიდან — რურიდან და საარის ოლქიდან.

შემთხვევითი როდია, რომ „საზიზღარი პიროვნებანი" და „გამცემნი" ამ უკანასკნელ ხანს ფაშისტ მოღალატეთა მუდმივ თემაა.

20 ივლისს ბომბი აფეთქდა ჰიტლერის ბანაკში. ასობით ადამიანი დახვრიტეს, ათიათასობით დააპატიმრეს. ჰიტლერი და ჰიმლერი მძვინვარებენ. როცა ასამართლებდნენ პოლკოვნიკ ფონ-შტაუფენბერგს, რომელმაც ბომბი ასროლა ჰიტლერის ბანაკში, გამორკვა, რომ თავდასხმამდე იგი უკვე ორჯერ ყოფილა ოთახში ჰიტლერთან და პორტფელში ჯოჯოხეთის მანქანები ჰქონია. როცა სასამართლო დაინტერესდა, თუ რატომ წინათ არ გამოიყენა ფონ-შტაუფენბერგმა თავდასხმის შესაძლებლობა, ამ უკანასკნელმა უპასუხა: „ჰიტლერთან ჰიმლერი არ იყოო".

აღსასრულის წინ ჰიტლერელები ძლიერებენ აღვირახსნილ ტერორს და ცდილობენ თავიდან მოიშორონ შინაური მტრები. ტიურინგიაში, ბუხენვალდის საკონცენტრაციო ბანაკში მოჰკლეს ერნსტ ტელმანი და რუდოლფ ბრაიტშაიდი. ავსტრიაში გარდუვალი არეულობის შიშით ჰიტლერელებს საშინელ პირობებში, უსასტიკესი მეთვალყურეობის ქვეშ ბერლინის ახლო საკონცენტრაციო ბანაკში ჰყავთ გამომწყვდეული ავსტრიის ყოფილი კანცლერი შუშნიგი. 47 წლის კანცლერი ღრმა მოხუცად იქცა.

ჰიტლერელები თავზარდაცემულნი შესცქერიან უცხოელ მუშებს, რომლებიც ფაშისტმა ჯალათებმა ოკუპირებული ქვეყნებიდან გერმანიის ქარხნებში და გერმანელ მემამულეთა მამულებში მირეკეს. ბერნის გაზეთი „ბუნდა" სტატიაში „უცხოელები გერმანიაში ტრაიდის ცხენს წარმოადგენენ" მკაფიო ფერადებით ხატავს ფაშისტ მონათმფლობელთა ამ პირუტყვულ შიშს. გაზეთი აღნიშნავს, რომ გერმანელთა ყოველ საშუალო ზომის მამულში 50-მდე უცხოელი მუშაობს. რურში, საარის ოლქსა და ზემოსილეზიაში მუშათა მნიშვნელოვან ნაწილს აგრეთვე უცხოელები შეადგენენ. უცხოელი მუშების მხრივ შურისძიების აჩრდილი თავს დასწოლია დამფრთხალ მონათმფლობელებს.

გერმანელი იმპერიალისტები, რომლებმაც შეიგნეს გერმანიის დამარცხების გარდუვალობა, უკვე ახლა ემზადებიან მომავალი რევანშისათვის. გერმანიის „შრომის ფრონტის" ხელმძღვანელმა ლეიმ განაცხადა, რომ ჰიტლერის წინააღმდეგ მოწყობილ შეთქმულებას სათავეში ედგნენ ბარონები და გრაფები, ე. ი. გერმანიის მსხვილი წრეები, რომლებიც ჰიტლერს მიჰყვებოდნენ, როცა მას გერმანია მსოფლიო ბატონობისაკენ მიჰყავდა, და რომლებსაც ამჟამად სურთ თავიდან მოიშორონ იგი, ვინაიდან მას გერმანია საბოლოო კატასტროფისაკენ მიჰყავს. გერმანელი იმპერიალისტები ცდილობენ გადაარჩინონ გერმანიის იმპერიის ნამსხვრევები მომავალი რევანშისათვის. უკვე ახლა პიმლერი ამ მიზნით აკოწიწებს საიდუმლო ორგანიზაციებს, რომლებსაც დიდ სახსრებს ასლევენ. ჯერ კიდევ სულ ცოტა ხნის წინათ ერთი გერმანული ფაშისტური გაზეთი აწერდა, თუ მხედველობაში მივიღებთ, რომ გერმანიაში მოსახლეობის კლება უფრო მცირეა, ვიდრე ევროპის სხვა ქვეყნებში (რასაკვირველია, ფაშისტმა არამზადებმა მილიონები გაუღიტეს), — ამ დასკვნამდე უნდა მივიდეთ, რომ 20 წლის შემდეგ გერმანია უფრო ხელსაყრელ მდგომარეობაში იქნება, ვიდრე 1939 წელს იყოო. რას ნიშნავს ეს? გერმანიამ 1939 წელს მეორე მსოფლიო ომი გააჩაღა, ხოლო 20 წლის შემდეგ შეუძლია უფრო ხელსაყრელ პირობებში გააჩაღოს ახალი ხოცვა-ჟლეტაო.

ვერასაღის ხელშეკრულებამ საშუალება მისცა გერმანიას შეენარჩუნებინა გერმანიის ოპერიის მთლიანობა და გერმანიის არმიის ბირთვი. 20 წლის შემდეგ კატასტროფაზე ძვირად დაუჯდა ვერასაღის შეცდომები.

გერმანიის სრული განადგურება, სასტიკი და სამართლიანი მიზღვევა, გერმანელი მტაცებლის გაუვნებლება საფასებით და მისთვის იმის შესაძლებლობის წართმევა, რომ ყაჩაღური აგრესია გაბედოროს, — თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა ამ მოთხოვნამ უნდა უზრუნველყოს ხანგრძლივი და მტკიცე მშვიდობიანობა და უშიშროება ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხთათვის.

* * *

დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრ უინსტონ ჩერჩილისა და საგარეო საქმეთა მინისტრ ანტონი იდენის მოსკოვში დარბაზობისა და საბჭოთა მთავრობის მეთაურ ამხანაგ ი. ბ. სტალინთან და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარ ამხ. ვ. მ. მოლოტოვთან მათი მოლაპარაკების დროს განხილულ იქნა როგორც სამხედრო, ისე პოლიტიკური საკითხთა მეტად ფართო წრე. მნიშვნელოვანი წარმატება მიღწეულ იქნა პოლონეთის საკითხის გადაწყვეტაში.

თავისთავად ცხადია, რომ ჩვენი შეზობელი უნდა იყოს თავისუფალი, ძლიერი, დემოკრატიული პოლონეთი, რომელმაც ერთხელ და სამუდამოდ აიღო ხელი დამპყრობლურ მისწრაფებებზე უკრაინელი და ბელორუსი ხალხების მიმართ. ეს აშკარა ჭეშმარიტება ასახვას ჰპოვებს იმ უბადრუკ პოლიტიკოსებს, რომელნიც სულს უხუთავდნენ პოლონელ ხალხს ფეოდალ-მემამულეთა უღელქვეშ და რომლებმაც თავიანთი ჭკუამოკლე რეაქციული და ავანტიურისტული პოლიტიკით პოლონეთი გადააქციეს შფოთიანობისა და ომის საშიშროების კერად საბჭოთა კავშირის დასავლეთ საზღვრებზე.

სოსნკოვსკის ბანდა, რომელსაც სურდა ყველა საშუალებით, რადაც უნდა დასჯდომოდა, ჩაეშალა პოლონეთის ნაციონალური განთავისუფლების კომიტეტთან შეთანხმების ყოველგვარი შესაძლებლობა, მოვლენათა მსვლელობამ გააქცია პოლიტიკური ცხოვრებიდან, როგორც უცხოეთის პრესა იუწყება, ბევრი პოლონელი რეაქციონერი ემიგრანტი დარწმუნდა, რომ თანამედროვე პოლონეთში მათ ალარაფერი აქვთ საქმეებელი. თვითონ პან სოსნკოვსკიმ დიდი მაშული იყიდა პარიზში (ჩრდილოეთ) და აპირებს მესაქონლეობას მიჰყოს ხელი.

* * *

7 ნოემბერს მოხდება ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის არჩევნები. რესპუბლიკელებს, რომლებსაც მხარს უჭერენ ფორდი, ჰერსტი, მაკ-კორმიკი, პატერსონი და სხვა პროფაშისტი ობოლაციონისტები, დიდი ფულადი სახსრები მოუპოვებიათ, მათ ფართო აგიტაცია გააჩაღეს რუზველტის წინააღმდეგ. იმ მიზნით, რომ მუშათა კლასის ჩამორჩენილი ელემენტები მიიმხრონ, ისინი დემაგოგიურად აცხადებენ, ყველა დემობილიზებულს სამუშაოს მივცემთ და უმუშევრობას აღმოვფხვრითო. პატარა ქვეყნებიდან გამოსული ემიგრანტების ხმები რომ მიიზიდონ, ისინი დემაგოგიურად გამოსთქვამენ გულისწყრომას — უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის შექმნის საკითხზე გაშინგტონში მომხდარ წინასწარ მოლაპარაკებას პატარა ქვეყნების წარმომადგენლები არ ესწრებოდნენ. იმ მიზნით, რომ ხანგრძლივ დემაგოგიურად ელაქუცებიან მათ. ალინოისის შტატის გუბერნატორმა რესპუბლიკელმა გრინმა სასამართლო თანამდებობაზეც კი დანიშნა ზანგი პრესკოტი, იმის გათვალისწინებით, რომ მარტო ჩიკაგოში 350 ათასი ზანგი ცხოვრობს. ისინი მხედველობაში აღებენ, რომ რუზველტის საგარეო პოლიტიკა თითქმის საყოველთაო მოწონებით ხარგებლობს. ამიტომ თავს ისე აჩვენებენ, თითქოს ამ პოლიტიკის მომხრენი არიან და აცხადებენ: „თუ პრეზიდენტად ჩვენს კანდიდატს აირჩევთ, იგი საგარეო საქმეთა მინისტრად რუზველტს დანიშნავსო". ამ ცოტა ხნის წინათ რესპუბლიკელებმა მოიწვიეს იმ გუბერნატორთა ყრილობა, რომლებიც რესპუბლიკელთა პარტიას ეკუთვნიან. 48 შტატიდან 28 შტატში გუბერნატორებად რესპუბლიკელები არიან და ამ შტატების წილად საარჩევნო კოლეგიაში 531 ხმიდან 339 ხმა მოდის.

მაგრამ რაკი იციან, რომ ყველა ამომრჩეველთა 80 პროცენტი რუზველტის მომხრეა, რესპუბლიკელები პრეზიდენტის არჩევნების პერსპექტივის განსაზღვრისას შემდეგი ფორმულით ხელმძღვანელობენ: საერთოდ, რაც უფრო ნაკლები ხმა იქნება მიცემული, არჩევის მით უფრო მეტი შანსი ექნება დიუი. ისინი ვარაუდობენ, რომ თუ ხმას მისცემს 50 მილიონი ამომრჩეველი, როგორც 1936 წელს მოხდა, რუზველტი გაიმარჯვებს, ხოლო თუ ხმას მისცემს 42 მილიონი — გაიმარჯვებს დიუი.

რესპუბლიკელთა მისწრაფება იმაში მდგომარეობს, რომ გააძნელონ ამომრჩეველთა გამოცხადება საარჩევნო ყუთებთან. ამერიკის შრომის ფედერაციის ხელმძღვანელი გრინი, რომელიც ცნობილია თავისი არა ერთი გალაშქრებით რუზველტის წინააღმდეგ, მოუწოდებს — „შეიქმნას ამერიკის შრომის ფედერაციის პოლიტიკური მოქმედების ათასი საოლქო და ადგილობრივი კომიტეტი უპარტიო საფუძველზე", ე. ი. ისეთი კომიტეტები, რომლებიც პრეზიდენტობის ამ ორი კანდიდატიდან არც ერთის არ დაუპერენ მხარს. ამით მას სურს ზიანი მიაყენოს რუზველტის შანსებს.

რუზველტს მხარს უჭერენ დემოკრატიული პარტია, კომუნისტური პარტია და პროფკავშირთა უმეტესობა. თვითონ რუზველტი მეტად ფრთხილად და მორიდებულად აფასებს არჩევნების პერსპექტივებს: როცა პრეზიდენტს ჰკითხეს როგორ უყურებ არჩევნების მომავალ შედეგებსო, ჩემს აზრით, არჩევნების შედეგი საკმაოდ კარგი იქნებაო, მაგრამ დასძინა, მე ჯერ არასოდეს სწორად არ მიწინასწარმეტყველნია არჩევნების შედეგებიო.

დ. ზავრიევი

დღეფენები

საომარი მოქმედება დასავლეთ ევროპაში

ლონდონი, 25 ოქტომბერი. (საკდესი). მოკავშირეთა საექსპედიციო ძალების უმაღლესი სარდლობის შტაბის ცნობაში ნათქვამია:

მოკავშირეთა ჯარები ოსტენდსა და პინდორფს მიადგნენ. აღნიშნულია აგრეთვე ერთგვარი წინსვლა ვუსლდრეხტის ჩრდილოეთით და ჩრდილო-აღმოსავლეთით. მოკავშირეთა ჯარებმა ბრძოლებს ეწევიან გერტოგენბოშის გარეუბნებში. გზატკეცილი და რკინიგზა ამ ქალაქის ჩრდილოეთით და სამხრეთით გადაჭრილია.

აახენისა და ლიუნეთვილის ჩრდილოეთით მდებარე უბანზე არსებითი ცვლილება არ მომხდარა.

მდინარე მოზელის ხეობაში ბრძოლებს მიჰქონდა გრძელდებოდა.

ბაკარის სექტორში მოკავშირეებმა აიღეს მცნარმონი და წინ წაიწიეს ეპინალის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

ვოგეზის მთების რაიონში მოკავშირეთა ჯარებმა პოზიციები გაიუმჯობესეს.

ავიაცია დახმარებას უწევდა მოკავშირეთა სახმელეთო ნაწილებს ზეიდ-ბეველანდის ნახევარკუნძულზე და დიდძმობა მოწინააღმდეგის საძახელო ობიექტები ჰოლანდიასა და დასავლეთ გერმანიაში.

ლონდონი, 26 ოქტომბერი. (საკდესი). მოკავშირეთა საექსპედიციო ძალების უმაღლესი სარდლობის შტაბის ცნობაში ნათქვამია:

მოკავშირეთა ჯარები ოსტენდსა და პინდორფს მიადგნენ. აღნიშნულია აგრეთვე ერთგვარი წინსვლა ვუსლდრეხტის ჩრდილოეთით და ჩრდილო-აღმოსავლეთით. მოკავშირეთა ჯარები ბრძოლებს ეწევიან გერტოგენბოშის გარეუბნებში. გზატკეცილი და რკინიგზა ამ ქალაქის ჩრდილოეთით და სამხრეთით გადაჭრილია.

აახენისა და ლიუნეთვილის ჩრდილოეთით მდებარე უბანზე არსებითი ცვლილება არ მომხდარა.

მდინარე მოზელის ხეობაში ბრძოლებს მიჰქონდა გრძელდებოდა.

ბაკარის სექტორში მოკავშირეებმა აიღეს მცნარმონი და წინ წაიწიეს ეპინალის ჩრდილო-აღმოსავლეთით.

ვოგეზის მთების რაიონში მოკავშირეთა ჯარებმა პოზიციები გაიუმჯობესეს.

ავიაცია დახმარებას უწევდა მოკავშირეთა სახმელეთო ნაწილებს ზეიდ-ბეველანდის ნახევარკუნძულზე და დიდძმობა მოწინააღმდეგის საძახელო ობიექტები ჰოლანდიასა და დასავლეთ გერმანიაში.

ლონდონი, 25 ოქტომბერი. (საკდესი). საომარი ოპერაციების ხმელთაშუა ზღვის ასპარეზზე მოქმედი მოკავშირეთა შეიარაღებული ძალების შტაბის ცნობაში ნათქვამია:

მოკავშირეთა ჯარები ბრძოლებს ეწევიან გერტოგენბოშის სხვა ქვეყნებში (რასაკვირველია, ფაშისტმა არამზადებმა მილიონები გაუღიტეს), — ამ დასკვნამდე უნდა მივიდეთ, რომ 20 წლის შემდეგ გერმანია უფრო ხელსაყრელ მდგომარეობაში იქნება, ვიდრე 1939 წელს იყოო. რას ნიშნავს ეს? გერმანიამ 1939 წელს მეორე მსოფლიო ომი გააჩაღა, ხოლო 20 წლის შემდეგ შეუძლია უფრო ხელსაყრელ პირობებში გააჩაღოს ახალი ხოცვა-ჟლეტაო.

ვერასაღის ხელშეკრულებამ საშუალება მისცა გერმანიას შეენარჩუნებინა გერმანიის ოპერიის მთლიანობა და გერმანიის არმიის ბირთვი. 20 წლის შემდეგ კატასტროფაზე ძვირად დაუჯდა ვერასაღის შეცდომები.

გერმანიის სრული განადგურება, სასტიკი და სამართლიანი მიზღვევა, გერმანელი მტაცებლის გაუვნებლება საფასებით და მისთვის იმის შესაძლებლობის წართმევა, რომ ყაჩაღური აგრესია გაბედოროს, — თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა ამ მოთხოვნამ უნდა უზრუნველყოს ხანგრძლივი და მტკიცე მშვიდობიანობა და უშიშროება ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხთათვის.

* * *

დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრ უინსტონ ჩერჩილისა და საგარეო საქმეთა მინისტრ ანტონი იდენის მოსკოვში დარბაზობისა და საბჭოთა მთავრობის მეთაურ ამხანაგ ი. ბ. სტალინთან და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარ ამხ. ვ. მ. მოლოტოვთან მათი მოლაპარაკების დროს განხილულ იქნა როგორც სამხედრო, ისე პოლიტიკური საკითხთა მეტად ფართო წრე. მნიშვნელოვანი წარმატება მიღწეულ იქნა პოლონეთის საკითხის გადაწყვეტაში.

თავისთავად ცხადია, რომ ჩვენი შეზობელი უნდა იყოს თავისუფალი, ძლიერი, დემოკრატიული პოლონეთი, რომელმაც ერთხელ და სამუდამოდ აიღო ხელი დამპყრობლურ მისწრაფებებზე უკრაინელი და ბელორუსი ხალხების მიმართ. ეს აშკარა ჭეშმარიტება ასახვას ჰპოვებს იმ უბადრუკ პოლიტიკოსებს, რომელნიც სულს უხუთავდნენ პოლონელ ხალხს ფეოდალ-მემამულეთა უღელქვეშ და რომლებმაც თავიანთი ჭკუამოკლე რეაქციული და ავანტიურისტული პოლიტიკით პოლონეთი გადააქციეს შფოთიანობისა და ომის საშიშროების კერად საბჭოთა კავშირის დასავლეთ საზღვრებზე.

სოსნკოვსკის ბანდა, რომელსაც სურდა ყველა საშუალებით, რადაც უნდა დასჯდომოდა, ჩაეშალა პოლონეთის ნაციონალური განთავისუფლების კომიტეტთან შეთანხმების ყოველგვარი შესაძლებლობა, მოვლენათა მსვლელობამ გააქცია პოლიტიკური ცხოვრებიდან, როგორც უცხოეთის პრესა იუწყება, ბევრი პოლონელი რეაქციონერი ემიგრანტი დარწმუნდა, რომ თანამედროვე პოლონეთში მათ ალარაფერი აქვთ საქმეებელი. თვითონ პან სოსნკოვსკიმ დიდი მაშული იყიდა პარიზში (ჩრდილოეთ) და აპირებს მესაქონლეობას მიჰყოს ხელი.

* * *

7 ნოემბერს მოხდება ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის არჩევნები. რესპუბლიკელებს, რომლებსაც მხარს უჭერენ ფორდი, ჰერსტი, მაკ-კორმიკი, პატერსონი და სხვა პროფაშისტი ობოლაციონისტები, დიდი ფულადი სახსრები მოუპოვებიათ, მათ ფართო აგიტაცია გააჩაღეს რუზველტის წინააღმდეგ. იმ მიზნით, რომ მუშათა კლასის ჩამორჩენილი ელემენტები მიიმხრონ, ისინი დემაგოგიურად აცხადებენ, ყველა დემობილიზებულს სამუშაოს მივცემთ და უმუშევრობას აღმოვფხვრითო. პატარა ქვეყნებიდან გამოსული ემიგრანტების ხმები რომ მიიზიდონ, ისინი დემაგოგიურად გამოსთქვამენ გულისწყრომას — უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის შექმნის საკითხზე გაშინგტონში მომხდარ წინასწარ მოლაპარაკებას პატარა ქვეყნების წარმომადგენლები არ ესწრებოდნენ. იმ მიზნით, რომ ხანგრძლივ დემაგოგიურად ელაქუცებიან მათ. ალინოისის შტატის გუბერნატორმა რესპუბლიკელმა გრინმა სასამართლო თანამდებობაზეც კი დანიშნა ზანგი პრესკოტი, იმის გათვალისწინებით, რომ მარტო ჩიკაგოში 350 ათასი ზანგი ცხოვრობს. ისინი მხედველობაში აღებენ, რომ რუზველტის საგარეო პოლიტიკა თითქმის საყოველთაო მოწონებით ხარგებლობს. ამიტომ თავს ისე აჩვენებენ, თითქოს ამ პოლიტიკის მომხრენი არიან და აცხადებენ: „თუ პრეზიდენტად ჩვენს კანდიდატს აირჩევთ, იგი საგარეო საქმეთა მინისტრად რუზველტს დანიშნავსო". ამ ცოტა ხნის წინათ რესპუბლიკელებმა მოიწვიეს იმ გუბერნატორთა ყრილობა, რომლებიც რესპუბლიკელთა პარტიას ეკუთვნიან. 48 შტატიდან 28 შტატში გუბერნატორებად რესპუბლიკელები არიან და ამ შტატების წილად საარჩევნო კოლეგიაში 531 ხმიდან 339 ხმა მოდის.

მაგრამ რაკი იციან, რომ ყველა ამომრჩეველთა 80 პროცენტი რუზველტის მომხრეა, რესპუბლიკელები პრეზიდენტის არჩევნების ჩატარების მისწრაფებას შემდეგი ფორმულით ხელმძღვანელობენ: საერთოდ, რაც უფრო ნაკლები ხმა იქნება მიცემული, არჩევის მით უფრო მეტი შანსი ექნება დიუის. ისინი ვარაუდობენ, რომ თუ ხმას მისცემს 50 მილიონი ამომრჩეველი, როგორც 1936 წელს მოხდა, რუზველტი გაიმარჯვებს, ხოლო თუ ხმას მისცემს 42 მილიონი — გაიმარჯვებს დიუი.

რესპუბლიკელთა მისწრაფება იმაში მდგომარეობს, რომ გააძნელონ ამომრჩეველთა გამოცხადება საარჩევნო ყუთებთან. ამერიკის შრომის ფედერაციის ხელმძღვანელი გრინი, რომელიც ცნობილია თავისი არა ერთი გალაშქრებით რუზველტის წინააღმდეგ, მოუწოდებს — „შეიქმნას ამერიკის შრომის ფედერაციის პოლიტიკური მოქმედების ათასი საოლქო და ადგილობრივი კომიტეტი უპარტიო საფუძველზე", ე. ი. ისეთი კომიტეტები, რომლებიც პრეზიდენტობის ამ ორი კანდიდატიდან არც ერთის არ დაუპერენ მხარს. ამით მას სურს ზიანი მიაყენოს რუზველტის შანსებს.

რუზველტს მხარს უჭერენ დემოკრატიული პარტია, კომუნისტური პარტია და პროფკავშირთა უმეტესობა. თვითონ რუზველტი მეტად ფრთხილად და მორიდებულად აფასებს არჩევნების პერსპექტივებს: როცა პრეზიდენტს ჰკითხეს როგორ უყურებ არჩევნების მომავალ შედეგებსო, ჩემს აზრით, არჩევნების შედეგი საკმაოდ კარგი იქნებაო, მაგრამ დასძინა, მე ჯერ არასოდეს სწორად არ მიწინასწარმეტყველნია არჩევნების შედეგებიო.

დ. ზავრიევი

საომარი მოქმედების ხმელთაშუა ზღვის ასპარეზზე

ლონდონი, 25 ოქტომბერი. (საკდესი). საომარი ოპერაციების ხმელთაშუა ზღვის ასპარეზზე მოქმედი მოკავშირეთა შეიარაღებული ძალების შტაბის ცნობაში ნათქვამია, რომ 23 ოქტომბერს განთიადისას მოკავშირეთა ჯარებმა, რომელნიც გადასხდნენ ინგლისის სამხედრო ხომალდ „ტიზერიდან" და საბერძნეთის ნაღმოსან „ნავარინიდან", დაიკავეს სკოპელოსის კუნძული (ჩრდილოეთ სპორადის კუნძულები ეგეოსის ზღვაში).

იტალიაში მე-5 არმიის ნაწილებმა მოწინააღმდეგეს სერიოზული ზარალი მიაყენეს. მოკავშირეებმა ხელთ იგდეს მაღლობი ბელ მონტე. მონტე გრანდეს აღმოსავლეთით მე-5 არმიის ამერიკელთა ნაწილები გაფთრებულ ბრძოლას ეწეოდნენ დიდმნიშნელოვანი მაღლობისათვის, რომელიც ბოლონია-რიმინის გზატკეცილიდან 5 მილზე მდებარეობს. მარჯვენა ფლანგზე დაკავებულია მაღლობი მონტე სპადურო.

მე-8 არმიის ნაწილებმა სძლიეს მტრის წინააღმდეგობა მდინარე სავიოს აღმოსავლეთ ნაპირზე. ხიდწინა სიმაგრე ჩეზენის რაიონში ძლიერ გაფართოებული და ინგლისის ქვეითი ჯარი, რომელსაც ტანკები ეხმარებიან, მდინარე ბევანის მიადგა.

მოკავშირეთა ავიაცია ძლიერ დახმარებას უწევდა სახმელეთო ჯარებს ბოლონიისა და ჩეზენის რაიონში. აგრეთვე თავს ესხმოდა მტრის გემებს ადრიატიკის ზღვაში და მოწინააღმდეგის ობიექტებს ალბანეთსა და იუგოსლავიაში.

ლონდონი, 26 ოქტომბერი. (საკდესი). საომარი ოპერაციების ხმელთაშუა ზღვის ასპარეზზე მოქმედი მოკავშირეთა შეიარაღებული ძალების შტაბის ცნობაში ნათქვამია, რომ 23 ოქტომბერს განთიადისას მოკავშირეთა ჯარებმა, რომელნიც გადასხდნენ ინგლისის სამხედრო ხომალდ „ტიზერიდან" და საბერძნეთის ნაღმოსან „ნავარინიდან", დაიკავეს სკოპელოსის კუნძული (ჩრდილოეთ სპორადის კუნძულები ეგეოსის ზღვაში).

იტალიაში მე-5 არმიის ნაწილებმა მოწინააღმდეგეს სერიოზული ზარალი მიაყენეს. მოკავშირეებმა ხელთ იგდეს მაღლობი ბელ მონტე. მონტე გრანდეს აღმოსავლეთით მე-5 არმიის ამერიკელთა ნაწილები გაფთრებულ ბრძოლას ეწეოდნენ დიდმნიშნელოვანი მაღლობისათვის, რომელიც ბოლონია-რიმინის გზატკეცილიდან 5 მილზე მდებარეობს. მარჯვენა ფლანგზე დაკავებულია მაღლობი მონტე სპადურო.

მე-8 არმიის ნაწილებმა სძლიეს მტრის წინააღმდეგობა მდინარე სავიოს აღმოსავლეთ ნაპირზე. ხიდწინა სიმაგრე ჩეზენის რაიონში ძლიერ გაფართოებული და ინგლისის ქვეითი ჯარი, რომელსაც ტანკები ეხმარებიან, მდინარე ბევანის მიადგა.

მოკავშირეთა ავიაცია ძლიერ დახმარებას უწევდა სახმელეთო ჯარებს ბოლონიისა და ჩეზენის რაიონში. აგრეთვე თავს ესხმოდა მტრის გემებს ადრიატიკის ზღვაში და მოწინააღმდეგის ობიექტებს ალბანეთსა და იუგოსლავიაში.

საბრძოლო ავიაციის ბომბდამშენებმა ინგლისის არსენალი დაბომბეს

ლონდონი, 25 ოქტომბერი. (საკდესი). ინგლისის საბრძოლო ავიაციის ბომბდამშენებმა ღამით ბირმინგემის ქარხნებზე ზედიზედ ორი თავდასხმა მიიტანეს. ბომბდამშენებს ეხმარებოდნენ ისტრებიც. ბომბდამშენებმა ბირმინგემის ქარხნებზე ჩამოაგდეს ფუგასური ბომბები და ცეცხლოვანი ბომბების მრავალი ათასეული. ბომბდამშენებმა ბირმინგემის ქარხნებზე ჩამოაგდეს ფუგასური ბომბები და ცეცხლოვანი ბომბების მრავალი ათასეული.

ომის დამთავრების მომავალი განსაზღვრულება ბულგარეთში

სოფია, 23 ოქტომბერი. (საკდესი). ბულგარეთის დეპეშათა სააგენტო გადმოგვცემს ბულგარული გაზეთების ცნობას იმის შესახებ, რომ სოფიის რაიონის სახალხო ტრიბუნალი გაასამართლებს 659 კაცს ფაშისტური საქმიანობისა და დანაშაულთათვის, რაც მათ მიერ ჩადენილია დიქტატორული რეჟიმების პერიოდში. ბრალდებულთა შორის არიან 19 ყოფილი მინისტრი, პარლამენტის 107 დეპუტატი, სამეურნეო დარგების 72 მოსამსახურე, 342 კაცი, რომელთაც ფაშისტური დანაშაულებანი ბრალდებათ, გესტაპოს 51 თანამშრომელი, პრესისა და ხელოვნების 49 წარმომადგენელი და 9 კაცი, რომელთაც ებრალებათ დევნა ბრალდებათ.

ომის დამთავრების მომავალი განსაზღვრულება ბულგარეთში

სოფია, 23 ოქტომბერი. (საკდესი). ბულგარეთის დეპეშათა სააგენტო გადმოგვცემს ბულგარული გაზეთების ცნობას იმის შესახებ, რომ სოფიის რაიონის სახალხო ტრიბუნალი გაასამართლებს 659 კაცს ფაშისტური საქმიანობისა და დანაშაულთათვის, რაც მათ მიერ ჩადენილია დიქტატორული რეჟიმების პერიოდში. ბრალდებულთა შორის არიან 19 ყოფილი მინისტრი, პარლამენტის 107 დეპუტატი, სამეურნეო დარგების 72 მოსამსახურე, 342 კაცი, რომელთაც ფაშისტური დანაშაულებანი ბრალდებათ, გესტაპოს 51 თანამშრომელი, პრესისა და ხელოვნების 49 წარმომადგენელი და 9 კაცი, რომელთაც ებრალებათ დევნა ბრალდებათ.

გერმანიაში გრძელდება უმაღლეს სასწავლებელთა ჩსელის ლიკვიდაცია

ციურიხი, 24 ოქტომბერი. (საკდესი). ჰიტლერელი ხელისუფალნი, „ტოტალური მობილიზაციის" ჩატარების წესით, განაგრძობენ გერმანიაში უმაღლეს სასწავლებელთა ჩსელის ლიკვიდაციას.

გერმანიის ფაშისტურმა სააგენტომ—გერმანიის საინფორმაციო ბიურომ გადასცა გერმანიის განათლების სამინისტროს განკარგულება, რომელშიც ნათქვამია ჯერ კიდევ მოქმედი უმაღლესი სასწავლებლების შუამავის „მოცულობის შემცირების შესახებ. ამ სასწავლებლებში „შეცადინეობა 1944-45 წლის ზამთრის სემესტრში გაგრძელდება მხოლოდ იმ მოცულობით, რაც საჭიროა მოსწავლეთა კონტინგენტებისათვის, რომლებიც კიდევ განაგრძობენ სწავლას. განთავისუფლებული შტატები, სადგომები და მასალები გამოყენებულ იქნება იმის საჭიროებისათვის".

შემდეგ გერმანიის სამინისტროს განკარგულებაში ნათქვამია: „იხურება კიდევ ხუთი სპეციალური სასწავლებელი და 77 ფაკულტეტი. 12 ფაკულტეტზე სწავლა შესწყდება ზამთრის სემესტრის დამთავრების შემდეგ. 38 ფაკულტეტ